

speculatiuas ⁊ morales. **S**ꝑmo salutē virgo maria ꝛc. Tu es qui ꝛc. Scm euāgelii hodie/ num in summa continet vnā ambasiatā quā beatus iohes baptista misit dño iesu christo. Rex at herodes incarcerauit iohem baptistā eo q̄ rep/ hendit eum de graui peccato dicens. **N**ō licet tibi hñe vxorē fratris tui philipi. **M**arci. vj. Et dum esset in carcere audiuit mirabilia ⁊ miracula que christus faciebat. q̄ vocauit duos discipulos dicēs eis. **I**te ad christuz ⁊ dicite sibi. Tu es qui venturus es an aliū expectam⁹. hoc thema habet magnā difficultatē in theologia. **Q**m certum ē ⁊ patet ex multis auzitatibus euāgelicis q̄ btūs iohes baptista anteq̄ esset captus firmē credidit ⁊ affirmauit q̄ xps esset verus messias ⁊ saluator mundi in lege promissus ver⁹ de⁹ ⁊ ho/ mo. cum esset adhuc in vtero matris sue cognouit xpm in vtero matris existentē ⁊ exultauit et tripudiauit. vt dicit beat⁹ **B**erñ. ppter q̄ dixit elizabeth virgini marie. Ex quo facta est vox salutationis tue in auribus meis exultauit in gaudio infans in vtero meo. **L**uc. j. **S**up q̄ dicit scūs **T**homas de aquino de ordine pdicatorū in q̄rto sententiarū. q̄ vsus rōnis fuit accelerat⁹ in beato iohē baptista in vterō m̄ris. patet q̄ q̄ habuit certā ⁊ clarā scientiā ⁊ cognitionē de saluatore anteq̄ fuisset natus. **I**te postq̄ iohes exiuit desertum dū pdicaret ⁊ baptisaret circa iordanem christus venit ⁊ iohes ipm ostendit dicēs. Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mūdi. h est de quo dixi post me ventur⁹ est ⁊ ante me fact⁹ est. quia p̄or me erat ⁊ ego nesciebam **J**o. j. **I**tez qñ venit ad eum vt baptisaret ab eo quē iohes spū sancto inspiratus cognouit ⁊ dixit. **D**ñe ego a te debeo baptisari ⁊ tu venis ad me. **M**at. iij. **E**cce baptista cōtremuit ⁊ nō audet tangere sanctū dei verticem. sed clamauit cum tremore. sanctifica me saluator. **I**sta ē forma quā tenuit iohānes baptizando christū. **T**ertio postq̄ xpus fuit baptisatus celū fuit apertū. ⁊ spūscūs descendit sup eum corpali specie sicut colūba ⁊ vox dei patris intonuit dicēs. h est filius me⁹ dilectus in q̄ mihi cōplacui. **M**at. iij. **D**e hoc dicit ipsemet iohannes. **E**go vidi ⁊ testimoniū phibui q̄ h ē filius dei. **J**ohānis. j. **E**cce quō erat certus de ipso **Q**uarto qñ iudei voluerūt se certificare de messia iohānes dixit eis q̄ ipse ostēderet eū ipsis. **E**t dū semel christus transiret solus dū iohannes pdicabat. dixit iohānes iplo. **E**cce agnus dei ecce q̄ tollit pctā mōdi. **J**o. j. **E**rgo iohes añq̄ eēt capt⁹ ab herode. firmā ⁊ indubitabilem credulitatē habebat de christo. **I**do est hic difficultas mō quia qñ fuit captus. misit christo ambasiatā ac si dubitaret ipm esse saluatore dicens. Tu es q̄ venturus es ꝛc. **I**deo fmo n̄ erit ad declarandū hāc difficultatem. **P**ro quo notandū q̄ tres magni doctores ecclie declarāt istā magnā difficultatē

diuersimode. **P**rim⁹ **C**ryf. **S**cdo **A**mb. **T**ertio **G**reg⁹. **T**ñ omes cocordant in hoc q̄ btūs **J**ohannes nō querit. Tu es q̄ ꝛc. vt esset dubi⁹ de christo. imo sicut añ captionē erat certus q̄ xps erat saluator. ita ⁊ post captionē. **E**rgo quare misit xpo ambasiatā dī. Tu es qui ven ꝛc. **C**ryf. dicit q̄ hoc fecit p̄ charitatem fraternalē. **A**mb. dicit q̄ hoc fecit p̄ fidelitatē cordialē. **G**reg⁹. dicit q̄ hoc fecit p̄ dignitatē p̄sonalē. **B**tūs iohes misit xpo dī. Tu es qui venturus es an aliū expectamus. **¶** **Q**um ad primum dicit **C**ryf. q̄ h fecit iohes ex charitate fraternali. ⁊ ista expolitō ē magis cōis. **B**tūs iohes habebatq̄ plures discipulos qui nō credebāt christū esse verā messiam imo reputabant iohem meliorē ⁊ sanctiorē xpo. **R**atio. quia compabant vitā iohis vite xpi dicēdo m̄r noster iohes fuit in deserto. xxv. añ nis in magna penitentia nō comedit panem nec bibit vinū. sed eius cibus erāt locuste ⁊ mel siluestre. bibit aquā. dormiuit sup terrā indutus fuit pellibus camelozū erat valde macer ⁊ solitarius **I**deo credebant ipm esse saluatore mundi. **E**x alia pte videbant vitā christi cōem. quia comedebat ⁊ bibebat de his que sibi dabant. **I**nduebaz d̄ panno nō solū vna tunica sed quattuor. ⁊ morabaz inter gentes. ecce ratio dubitatiōis eorum. sed errabant ex ignorantia. **Q**m sanctitas vite nō cōsistit in asperitate solū licet sit bona. qz si sic. nullus est sanctior diabolo. quia nullus facit tanta ieiunia. quia ipse nunq̄ comedit nec bibit nec dormit nec induit disciplinā q̄tidie. ꝛc. **A**speritas vite bona ē ad refrenandū malas iclinationes quas christus nō habebat. s̄ vita christi fuit exemplaris. quia taliter in hoc mūdo viuere voluit. vt daret om̄ibus spem saluationis. **P**ro. xxx. annis voluit esse in domo cū nutricio suo ioseph laborādo vt daret exemplum ⁊ spem saluationis laboratorib⁹ ⁊ ministrantibus q̄ si uolunt bene ⁊ fideliter opari ⁊ tenere bonam vitā possunt saluari. **¶** **S**ecūdo qñ fuit triginta annorum intrauit desertum vbi tenuit vitā solitariā magis durā ⁊ asperā q̄ iohes vbi stetit q̄draginta diebus q̄ nihil comedit nec bibit dormiuit sup terrā nudā dādo exemplū heremitis ⁊ spem saluationis si volūt seruire deo bene ꝛc. **T**ertio post hoc tenuit vitā paupis mendicanti eundo pdicādo ꝛc. **C**ircūspectis om̄ib⁹ **M**ar. xj. glosa. an aliquis ipm inuitaret ad prandium amore dei. alias ibat ad domū marthe seu magdalenę vel comedat de cibus crudis. ꝛc. dādo spem ⁊ exemplum mendicantib⁹ **¶** **Q**uarto pauit multitudinem magnā hoim ⁊ mulierum i deserto. **J**oh. vj. dādo exemplū dñis prelat⁹ ⁊ dicitib⁹ vt faciant magnas elemosynas si volunt saluari. **¶** **Q**uinto qñq̄ fugiebant gentes dādo exemplum debilibus ne stent inter peccatores ⁊ cadant in peccatis. sed fugiant consortium. ꝛc.

Domínica tertiá Aduentus

Sexto quónq; stabat cum peccatoribus et publicanis. **Luc. v.** et inter infirmos et impios ad corrigendos omnes dando exemplum personis et perfectis etc. **Sed** beatus iohannes tenuit vitam uniformem. quia non pertinebat ad eum ut esset ita exemplaris sicut christus. propter quod eius discipuli decipiebantur comparando vitam iohannis vite christi. **Videns** ergo iohannes quod discipuli sui erant sic increduli. imo etiam inuidebant christo zelantes pro magistro suo cui dicebant. **Rabbi.** qui erat tecum transiordanem cui testimonium perhibuisti. ecce hic baptizat et omnes veniunt ad eum. **Rndit** iohannes. **In** hoc gaudium meum impletum est. illum oportet crescere me autem minui. **Ioh. iij.** **I**deo beatus iohannes sciens quod in breui erat moriturus nolens suos discipulos relinquere in tali statu incredulitatis. **I**deo ex charitate fraterna misit illos ad iesum ut ab ipso certificarentur de veritate. quod dicitur non verecundemini imo ex parte mea interrogate ipsum quasi vellet dicere iohannes. **Ego** non possem vel non possum istos conuertere. sed ipse statim conuertet eos et hoc patet ex christi responsione. **Quoniam** ut dicitur **Lucas** christus coram discipulis iohannis predicauit populo et laudauit et commendauit multam pauperum voluntariam di. **Beati** pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum **Mat. v.** **Deinde** post sermones sanauit multos infirmos cecos et claudos surdos leprosos et suscitauit mortuos. quod factum dixit ambrosius auctoribus iohannis. **Euntes** renunciate iohanni que audistis et vidistis ceci vident claudum ambulat leprosi mundantur surdi audiunt mortui resurgunt pauperes euangelizantur. **beatus** est qui non fuerit scandalizatus in me. **Qui** recepto a christo congerio redierunt ad iohannem cum illa responsione. cui dixerunt quod christus non respondit ad eos vel ad eorum questionem. imo dixit iohannes rndit vobis clare faciendo coram vobis signa et miracula que debebat facere messias. de quibus **Esai.** **Tunc** scilicet tempore regis messie aperientur oculi cecorum. id est ceci videbunt et aures surdorum patebunt. id est surdi audient. **Tunc** saliet sicut ceruus claudus et aperta erit lingua mutorum. **Esai. xxxv.** **Et** dixerunt discipuli quid est cum dicitur pauperes euangelizantur. quibus respondit iohannes. **Ecce** de hoc dicit **Esai.** in persona regis messie. **Spiritus** domini super me eo quod unxit me dominus ad annunciandum pauperibus misit me ut mederer contritos corde et predicarem captiuis indulgentiam et clausis aperirem etc. **Esai. lxxj.** **Ecce** hic ratio quare iohannes misit discipulos ad iesum. scilicet ex charitate et non ex sui dubitatione. ut patet in christi commendatione. **Quoniam** postquam discipuli recesserunt a christo. quia ipsi coram populo dixerunt christo ex parte iohannis. **Tu** es qui venisti. etc. **populus** potuit dubitare et dicere intra se. **Et** nunquam iohannes dixerat de isto quod erat messias et non dubitat etc. **I**deo postquam christus satisfecit discipulis iohannis verbis. voluit etiam satisfacere populo di.

Quid existis in desertum videre etc. scilicet tunc quando **Iohannes** predicabat. **Arundinem** vento agitata non credatis quod iohannes dubitet de me. **Et** forte christus dixit populo rationem quare iohannes miserat ad eum suos discipulos. hoc modo christus eiecit discipulos iohannis de errore et populum de falsa opinione et prouidit omnibus. **Ad** moraliter beatus iohannes bene curabat de illuminatione et saluatione omnium et precipue domesticorum et discipulorum suorum dando nobis exemplum quod non solum debemus curare de propria saluatione. sed etiam omnium aliorum et maxime suorum domesticorum. **ubi** gratia. **Si** vir sit bonus et deuotus et vxor sit vana etc. non debet dicere vir quid ad me de vxore mea. sed debet laborare ut ipsam conuertat et conuerso. **ideo** dicit apostolus. **Sanctificatus** est vir infidelis pro muliere fidelem et sanctificata est mulier infidelis pro virum fidelem. **scilicet ad Corinthios. vij.** ut sepe contingit. **Ite** filios et filias non solum debetis curare ut sint bene induti et pasti. sed ut sint bene nutriti ut saluentur. **I**deo quoniam sunt pauperes sunt nutriti taliter. **I**deo bona mulier tenet eos docere pater noster etc. **Quia** sicut bonus ortulanus adaptat arbores teneras etc. **Secus** de iam magnis que non possunt nisi pro ignem adaptari. **Ita** vos de matrimonio estis ortulani qui plantatis arbores in orto vel iardino christianitatis. **ideo** etc. propter hoc dicit scriptura sancta. **Prophete** nolite ad iracundiam prouocare filios vestros sed educate illos in disciplina et in correctione. **ad Eph. vij.** **Item** si habetis famulos et ancillas tenemini saluationem eorum procurare. scilicet ut confiteantur etc. et faciant penitentiam et audient missam et coicient et non dicere sufficit quod seruiant mihi. imo dicit scriptura sancta. **Si** quis suorum et maxime domesticorum curam non habet fidei negauit et est infidelis deterior. **scilicet ad Timotheum. v.** **Quoniam** ad secundum dicit beatus **Ambrosius.** quod iohannes misit discipulos suos ad christum pro fidelitatem cordialem. **Sciens** beatus iohannes quod confessio fidei est summe necessaria ad saluationem. **De** qua supra vide in sermone ultimo domini prime aduentus quod deus non solum vult fidem cordis firmam sed vult etiam quod reuerenter profiteantur ore. et est tante virtutis quod ducit hominem ad bonum finem et saluationem **Autoritas.** **Si** confitearis in ore tuo dominum iesum et in corde tuo credideris quod deus illum suscitauit a mortuis saluus eris. **Corde** enim credis ad iusticiam ore autem confessio ad salutem. **ad Romanos. x.** **Tota** fides christiana consistit in credo. **Pro**pterea si ego sum in peccatis nunquam ero saluus ex confessione fidei etc. **Rndeo** quod sic. quod fides quoniam firmis creditur et deuote profiteatur inducit hominem ad contritionem nec permittit hominem mori sine vera penitentia. **Deuotio** enim ut dicit sanctus **Thomas.** scilicet de secunda questione. **quod lxxxij. ad. ij.** est pingue donum causatum a charitate et profectus eam. **Et** est actus religionis virtutis. **I**deo **Iohannes** qui quotidie expectabat mortem. fidei quam habebat in corde de christo voluit ipsi christo ore profiteri coram iudeis et quod per

seno poterat. quia in vinculis erat. **I**do misit discipulos suos di. Tu es q. hic em xpus termia tur assertiue. di. **I**ohes credit firmiter q tu es il le q erat vetur? z mo p nos pntef ore. An alium expectamus. no. q. d. no expectam? aliu de quo dicit ipsemet xps iudeis. ego veni in nomie pris mei z no accepistis me. Si alius venerit in no mine suo. s. anti xps illu accipietis **I**oh. v. **I**sto mo an aliu expectam? no e qstio dubitativa. Et ad istud ppositu facit responsio chusti informā do popolu ostēdēdo z faciēdo signa z miracula que messias debebat facere z comendando **I**o hannē di. **Q**uid existis in desertu videre hoīem mollibus vestitum. **E**cce qui mollibus vestitun tur in domibus regū sunt zc. q. d. **J**am videtis q adulatores seu ioculatores adulant regib? et dñis vt habeant vestes. **Q**uasi velit dicē xpus. **N**o credatis q iohes ppl adulationē dicat mi hi. **T**u es q zc. speras a me vestem hfe. **I**do po testis sibi credere indubitanter hoc quod dicit **E**cce quō fm **A**mb. fuit ambasiata iohānis ad christum ex fidelitate cordiali. **M**oraliter istrū mur hic vt omēs sciatis **C**redo in deū. z quolibz die ipm confiteri mane z sero cū ptestatiōe hoc mī debet fieri maxime in articulo mortis siue per se siue p alios in psona sua. quia tunc demon tēp tat maxime de fide. faciēdo suas fallas rōnes. di. **Q**uō tu potes credere z turbat intellectu. et tēptat de fide que ē fundamētū qd si cadit totum edificium xrtutū ruit. **E**c. lre. i. hominib? frenis et mari. id est hoibus luxuriosis. quia descendit diabol? ad vos habēs irā magnā sciens q modū cum tps habet **A**poē. xij. **I**do in nro scō ordīne scz pdicatorū est laudabilis cōsuetudo q qñ ali quis frater debet mori pullā tabula z omēs fra tres pueniūt z cōfiteñt fidē p infirmo di. **C**redo in deū zc. **I**do iohes qñ debuit mori voluit fidē xpi confiteri. sic debem? nos facere. **M**os eūdez spm fidei habentes sicut scriptū est. **C**redidi pro pter qd locus sum z nos credim? ppl qd z lo qmur. ij. **C**oz. iij. **¶** **Q**uātū ad tertiū dicē beat? **G**reg? q iohes misit discipulos suos ad xpm p dignitatē psonalē. **S**ciebat iohes q xps merito siue passionis liberaret oēs sibi credētes z obedi entes in h mūdo z etiā mortuos in lyngo existē tes ex pphetia **Z**ach. **T**u in sanguine testamēti tui emisisti vincos tuos de lacu in q nō ē aqua. **Z**ach. ix. **N**ō i sāguie testamēti tui. s. noui p mor tē pfirmati. **I**ohes at q optie sciebat istā pphiaz sciebat q sancti patres sanguine xpi erāt liberā di. **S**z dicē **G**reg? q iohes nesciebat an xps ipse psonaliter descenderet ad lymbū vel si mitteret aliquē angelū. **I**do quia iohes erat cito mortu? rus voluit scire a chusto vt sic ipse iohes in h mū do habuerat dignitatē pcursois. sic etiā hāc di gnitatē hret in alio mūdo in lyngo. **I**do p disci pulos volēs se certificare di. **T**u es q vē. zc. vñ

nō de pterito s de futuro querit. **E**t ad h tendit chusti rñsio. **Q**uia z si mira faciat tñ abiecta per peti nō ddignat. ppl h diē xps discipulis iohis dicit iohi. **B**eat? inqt q nō fuerit scādahsar? in me. **Q**uia ego volo psonaliter illuc descendere. mō cogitate qle gaudiū fuit sanctis prib? qñ io hānes eis annūciauit aduentū xpi psonalē. **E**t ista rōne xps vocauit iohem pphētā. dicēs pld **Q**uid existis videre zc. s. qñ veniebat ad fmo nes iohis. pphētā etiā dico vob? q pl? qz pphaz ppha erat qñ viu? pphetabat viuis. s. plus qz p pheta qñ mortu? pphetauit mortuis. qz h solūz puenit angelis. **I**do etiā ex h iohes dicit? ē angel? di. de? p filio suo de iohē. **E**cce ego mitto ange lum meū an faciē tuā. **M**alach. iij. **Q**uō non solū in h mūdo sed etiā in alio. s. in lyngo. **M**o ralis instrumur h. iohes em fuit ppha in h mū do s nō fuit content? s etiā voluit esse ppheta i alio mundo. **H**ic habem? exemplū q si in h mū do habem? dignitates flatōes. excellētiās offi cia z diuitias q nō sumus contenti. sed faciamus q in alio mūdo habeam? honores z dignitates in paradiso. als modicuz valeret. z stultū eēt in hoc mundo velle honorari z nō in alio. **M**o au dite historiā. iter multos stultos quō vnus fuit sapiēs. **M**oueritis q in quadā patria erat talis p suetudo. q quolibet anno faciebāt vnū ducem qui qdū erat in dignitate abundabat z dabat se delitijs zc. z transacto anno ciciebat nud? in exiliū ad quadā insulā vbi moriebat fame. **Q** di xit vnus ego scio qd faciā. vñ cū esset in dignita te z honore puidit vt p? hret vñ viueret. **Q**uis istorū fuit stultus vel sapiens. iste vel illi q dice runt. ex quo tam parū durat satisfaciām delecta tionib? meis p oēm modū zc. vel ille q dixit. **E**t q ita parū durat puidebo mihi in futurū zc. **I**ta de nobis. dignitates bñficia z officia z hmōi pa rum durant. **I**do puide z mitte in aliū mūdum bona opa z hic castiga te. s. humiliando deponē do pompas supbiam excessus vestiu caudarum manicarū. zc. z mitte elemosynā dādo paupib? captiuis puellis ecclesijs zc. **E**t qñ illi in h mun do se dant delitijs moriunt in alio mūdo fame. vos aut abundabitis z sedebitis in mēsa chusti **E**cce exēplū qd h habē? a brō iohē de q diē xps. **I**nt natos mulierū nō surrexit maior iohāne ba prista **M**at. xj. **T**ñ nō pten? s voluit etiā eē in alio mūdo magn?. **I**do curem? de alia vita. **I**nt illud apli ad **C**ol. iij. **Q**ue sursū sunt querite vbi xps ē in dextera dei sedens. q sursum sunt sapite nō q sup terram.

Sermo secundus
QEpit iesus dice re ad turbas de iohē. **M**at. xj. **I**n p senti fmōe volo declarare xrtutes ne cessarias ad pfeuerandū in bona vita z scā illos

Dominica tertia **A**duentus

qui inceperunt. Sed pmo salutem vgo maria rē
cepit iesus rē. Pro huius verbi declaratione et
materie pdicande introductioe. Sciendū q̄ que
dam dixit christus Johanni. Quedam vō dixit
christus de iohanne. iohanni dixit christus per
nūcios opa miraculosa. De quibus dixit sanctū
euāgeliiū. Renunciate iohanni que vidistis. Ce
ci vidēt. claudi ambulant le. mū. sur. au. mor. re.
pau. euā. r be. est q̄ nō sit scādali. in me. De iohē
aūt dixit christus populo virtutes r res mirabi
les r p̄ciosas. de quibus dicit thema. Cepit Je
sus dicere ad turbas de iohē. Quid existis in de
sertum videre rē. Quattuor virtutes multū p̄cio
sas dixit xp̄s ad turbam de iohē valde nēcias il
li q̄ vult p̄seuerare in bona r scā vita. r sunt iste
que sequunt̄.

Prima est virtuosa firmitas

Secūda rigorosa asperitas

Tertia est opōsa fidelitas

Quarta est gratiosa puritas.

De his dicit thema ppositū. Cepit iesus dicere
ad turbas de iohē. scz has quattuor virtutes. Vi
co pmo q̄ p̄ma virtus multum necessaria persone
volenti p̄seuerare in bona vita incepta est virtu
osa firmitas hec est necessaria taz religiosis q̄ ec
clesiasticis. tam heremitis q̄ etiā illi de matrimo
nio tenere fortiter in bona vita incepta r nō desi
stere nec carnis inclinatione nec diaboli tēptatio
ne nec mūdi occasione. Anteq̄ homo eligat sta
tum debet homo bñ respicere r deliberare q̄ vi
ta quis modus viuendi q̄s stat⁹ sit melior r ma
gis p̄ nostra cōplexione. religio em̄ eligibilis est
si tñ seruet. sic etiā de alijs qua electa oportet cō
tinuare r p̄seuerare firmiter. Autoritas Esto fir
mus in via dñi r in virtute sensus tui r sciētia Ec
clesia. v. ¶ Nota q̄ via dñi est bon⁹ status que
elegisti p̄ que deus venit ad te r tu vadis ad eū
p̄ gratiā in virtute sensus tui scz q̄ tibi r tue cōple
xioni sit p̄portionatus. Et sciētia vt si nescis eli
gere quis status sit melior pete cōsiliū a scienti
bus rē. r cōtinuare. Nō sicut pueri qui quolibz
die vellent mutare magistrū. De hac virtute xp̄s
laudauit r cōmendauit iohannem dicēs. Quid
existis in desertum videre arundinē vento agita
tam quasi dicat nō talis iohannes. scz fortissim⁹
vt rupis. r imutabilis a sancta vita quam elegit
in sua pueritia. Moraliter o quot arundines va
riabiles r mutabiles sunt hodie in mundo q̄ mo
dico vento temptationis mutant̄. Verbi gratia
quot sunt qui in aliquo bono sermone recipiunt
bonum ppositum emendandi se dicēdo. O mi
ser tam male feci vsq̄ modo de cetero volo corri
gere vitam meā rē. tunc est canna recta. Sz ca
dunt vento temptationis q̄n demon vlamici di
cunt r quid creditis facere modo q̄n estis iuue
nis rē. omnes facient truffā de vobis. Ex isto vē
to q̄ plures mutant ppositū r cadunt. quia sunt

debiles. Item multi vsurarij qui pponunt resti
tuere vsuras. furta rapinas rē. et proponunt de
cetero viuere de suis laborib⁹ rē. Sz cadunt vē
to temptationis q̄n dicūt eis qd vultis facere mi
ser homo. si clerici etiam r talis bonus homo fa
ciat idem r ecclia p̄mittit rē. Et sic mutant suū bo
num ppositum r cadunt. Idem de luxuriosis.
Quādo religiosus clericus vel laicus ē inuolūt⁹
luto luxurie qui q̄nq̄ habēt remorsum conscien
tie r pponunt viuere caste r dimittere malam so
cietatem tūc canna ē recta. Sed cadit vento tem
ptationis diabolice q̄n mlier dicit sibi. flendo co
ram eo dicēdo. o quid faciam. modo vultis me
dimittere ego fui vobiscum semp dum erā iuue
nis r quid faciā modo rē. Idē de vindicatijs
q̄n aliquis iniuriatus pponit remittere p̄p̄ de
um facere pacem cū inimicis iuxta volūtātē dei
tunc canna recta est. Sed cadit vēto tēptatiōis.
quādo dicūt amici. qd facietis modo dicunt om
nes q̄ estis iude⁹ r nihil valetis. r sic mutat pro
positū r cadit. Item quot sunt qui inceperūt bo
nam vitam sed modico vento derisionis statim
desistunt. Idē dicit scriptura sancta. Non ven
tiles te in om̄em ventū r nō eas in om̄em viā Eccl̄
v. Magnus defectus est illorū qui ex locutiōi
bus gentiū statim dimittunt bonū ppositum et
bonam vitam inceptā. quia semp fuit q̄ mali lo
quunt̄ contra bonos. Nunq̄ fuit vita ita scā sic
christi tamē mali obloquebant̄ de ip̄o. tamē nec
p̄pter hoc christus ppositum mutauit. Scit̄ q̄l
ter est de obloquētib⁹ r desistentibus a bono in
cepto sicut de puo puero qui a matre mittit̄ ali
cubi qui ex latratu canniculi timet nec audet trā
sire imo reuertit̄ cum tñ canniculus non potest sibi
nocere in aliquo. Talis est stulticia illorū qui ex
locutionib⁹ gentium nō audent bonā vitā conti
nuando transire. Pater noster christus r mater
nostra ecclesia sancta mittit nos vt vadamus ad
ciuitatem paradisi. Et quādo homo incipit bo
nam vitam tenet homo viam paradisi. Et cani
culi scz mali id ē male p̄sone latrant dicendo. hy
pocrita rē. Sed nō timeas transire p̄mittas ip
sos latrare. quia non mordēt te. vidēt ergo bene
q̄ estis pueri. quia ex hoc dimittitis viā paradisi.
De ista malicia dicit p̄pheta dauid. Sagitte
puulorum facte sunt plage eorū r infirmate sunt
contra eos lingue eorum conturbati sunt om̄es
qui videbant eos r timuit om̄is homo. ps. lxiij.
Nota sagitte puulorum sunt quibus pueri sagit
tant muscas. dicit q̄ tales sunt sagitte obloquen
tium que nō vulnerant. quod declarat di. Infir
mate sunt contra eos lingue eorum scz obloquē
tium quia nullam habent fortitudinem. tñ vt pu
eri conturbati sunt scz qui timent eos. Qui vide
bant eos scz obloquētes. r timuit om̄is homo q̄
scz dimittit ex hoc viam paradisi. Quot religio
si vident̄ ad oculum q̄ vadunt ad infernum viā

recta. quia nihil seruant de pmissis. **I**de de clericis et alijs. et isto timore non audent incipere bonam vitam. Sed illic tripidauerunt timore ubi non erat timor. ps. xliij. ideo necessaria est firmitas. **S**ecundum quod est necessarium est rigorosa asperitas scilicet contra carnem. **R**atio. caro enim nostra habet conditiones anguille vel morene que labitur nec potest retineri nisi sit voluta in arena vel cum arena. Ita est de carne nostra quam si vult tenere delicate in cibo potu vestibus et lecto etc. non poteritis retinere eam. **I**deo necessaria est rigorosa asperitas in cibo et potu sic tenebitis eam. **I**ta est ratio quare modo in mundo sunt tot mali religiosi clerici. etc. quia volunt vivere delicate sine aliqua asperitate. **I**deo dicit apostolus ad Rom. xliij. Induimini dominum iesum christum et carnis curam ne feceritis in desiderijs. **N**ota induimini dominum iesum christum scilicet per vite asperitatem quia eius vita fuit semper dura et aspera. **I**nduitur christus per imitationem et curam carnis ne feceritis in desiderijs. licet tamen in necessarijs de ista virtute christus laudauit iohannem di. **Q**uid existis videre hominem mollibus vestitus. ecce qui mollibus vestitur in domibus regum sunt. **D**icit hic Gregorius. **S**i in mollibus et preciosis vestibus culpa non est nequaquam tam vigilanter sermo diuinus iohannem de asperitate vestitus collaudasset. **I**nnuit ergo quod magnam partem est velle mollibus indui. **S**i dicat et si ego de meis diuitijs de bono iuste acquisito facio mihi vestem preciosam quod peccatum est. **D**icit hic Gregorius. quod non est aliquis quantumcumque honorabilis persona qui curet in domo ut honorabiliter vestiat. **I**dem de mulieribus. **S**ed quoniam habet ire extra et videri. **E**rgo non sit nisi ad pascendum oculos gentium et nunquam esset melius ad pascendum ora pauperum qui moriuntur fame et ad redimendum captiuos qui sunt in puncto abnegandi fidei. **I**deo non est sine culpa qui in his facit superfluitatem. **I**deo apostolus habetis alimenta et quibus tegamur his contenti simus. j. Thimo. vj. **N**ota habetis alimenta non dicit decalciamenta et quibus tegamur non dicit quibus ornemur. **I**tem ultra hoc quod est peccatum est etiam stulticia. **V**erbi gratia. si quis ex crimine sententiatu ducit ad furcam equitandum cui volentes ponere vinculum in collo d' corda et ipse diceret non. quia ego sum diues. **I**deo volo vinculum de serico et quando ipse teneret in collo rideret et se de vinculo appreciaret. nunquid iudicaret stultus. **I**n hac stulticia sumus nos. **Q**uare vestis fuit data homini nunquam ex quodam furto nostri patris ade. **E**x quo deus sententiauit hominem ad mortem et vestiuit eum ut cum illa duce retur ad mortem. **Q**uando ergo vos dicitis certe volo mihi facere talem vestem etc. **O** stulte tu vis te appreciare de signo furti. **E**t ex ista ratione dicit scriptura sancta. **I**n vestitu ne gloriaris vnquam **E**ccl. xj. **S**i dicat ad minus in die festo vel nu-

ptiarum gloriabor. respondit dicens. **N**ec in die honoris extollaris. **I**bidem. **T**ertium quod est necessarium est oposa fidelitas vt. s. fides que est itus in corde. exeat extra per bona opera. **R**atio. quia fides christiana compatitur **R**acheli uxori **J**acob pulchre que videns quod non generabat dixit viro suo iacob. **D**a mihi liberos alioquin moriar. **G**en. xxx. **E**cce fides christiana. **R**achel interpretatur visum principium. **P**incipium omnium rerum est deus. **E**go principium qui et loquor vobis. **J**oh. viij. **H**oc principium videtur per fidem nunc sed quando erimus in paradiso videbimus facie ad faciem sicuti est. **F**ides autem catholica est **R**achel pulchra et clara sine errore que dicit viro suo. scilicet viro fidei. da mihi liberos alias moriar. **Q**uid proderit fratres mei si fidem dicat quis se habere. opera autem non habeat nunquid fides poterit saluare eum. **S**equitur. fides sine operibus mortua est. **J**aco. ij. **I**deo requiritur operosa fidelitas scilicet ut illud quod credimus intus in corde ponamus extra in opere. **V**erbi gratia. **C**reditis vos quod christus descenderit de celo et humiliauerit et intrauerit vterum virginis. **I**deo istam credentiam ponatis in opere humiliando vos de supbia pompa vanitate et statu etc. **I**tem creditis quod christus fuit pauper in hoc mundo quod nihil voluit habere in hoc mundo. **I**deo ponatis in opere cauendo ab omni auaritia usura rapina etc. **I**tem creditis vos quod christus voluit concipi et nasci sine omni corruptione et voluit semper virginitatem conseruare. **I**deo ponatis illam credentiam in opere cauendo ab omni luxuria corruptione etc. **I**tem creditis quod christus ex amore et dilectione voluit mori et pati pro nobis. **I**deo caueatis ab inuidia. **I**tem creditis vos quod fuit abstinent quia non comedebat nisi semel in die nec comedit carnem nisi de agno pascale ex ordinatione legis. **I**deo abstineatis vos ab excessibus cibi et potus seruando ieiunia ecclesie non comedendo ante missam in dominica. **I**tem creditis vos quod christus fuit patiens qui cum a nulla creatura posset cogi. patienter tamen voluit subici iudicibus et sagionibus etc. **P**recaueatis ab ira non queratis vindictam de aliqua iniuria. **I**tem creditis vos quod christus fuit diligentissimus. **I**deo vos non sitis ociosi in operibus spiritualibus. **H**ec est fides operosa. de ista christus laudauit et commendauit **J**ohannem dicens. **Q**uid existis videre prophetam immo dico vobis plus quam prophetam. **N**on propheta a procul fante. id est. loquente procul vel que ex tempore vel que ex naturali scientia distant hoc est officium prophetie. **S**ed dicitur plus quam propheta quando illud quod dicit ore ostendit digito. **P**ropheta fuit **J**ohannes quando dixit. post me venturus est cuius non sum dignus calciamentum portare

Domínica tertiá Aduentus

Mat. iij. Sed fuit plus q̄ ppheta q̄ ipsum di-
gito ostendit populo dicens. **Ecce agnus dei ec-**
ce qui tollit pctā mūdi **Joh. j.** ita est q̄n ille q̄ scit
Credo in deū. q̄n ip̄m dicit est ppheta a procul
fante. **Quādo** dic̄ inde vētur? ē iudicare viuos
z mortuos. qz distāt a cognitiōe ei? naturali. **Sz**
est plus q̄ ppheta q̄n facit ope qd̄ dicit ore z ita
ostēdit alijs vt faciāt z p̄t̄ dici. **digitus dei ē h.**
Ero. viij. De q̄libet tali dicit x̄ps angelis custo-
dibus nr̄is. **Quid existis videre propheta.** **Rñ-**
dent sancti angeli. etiā dñe plus q̄ ppheta. **Sed**
heu qz mō iā cōplet? est planct? dauid in p̄sona
dei dicēs. **Signa nr̄a nō vidim?** iā nō ē prophe-
ta z nos nō cognoscer̄ amplī? **p̄s. lxxij.** **Nota** si-
gna nr̄a. s. opa bona exteriora que sunt signa fi-
dei interioris. **Iā nō ē ppheta.** **Et h̄ q̄ruz** ad il-
los qui nesciunt **Credo in deū.** vel si sciūt. nō cu-
rant ip̄m dicere mane z sero deuote. **Quartū** qd̄
est necessariū est gratiosa puritas q̄m in cōuiuio
paradisī nō intrat aliquis imūdus z inhonest?.
Apocal. xvj. **Nō** intrabit in eā aliquid coīqui-
natū z abominatiōē faciēs nec mēdaciū. **Imū-**
di z inquinati sunt illi q̄ peccant corde ex imūdis
cogitationib? z nō audent facere op? timoze scā-
dali. s. totalit? se balneāt in istis cogitationibus.
abominatiōē faciētes q̄n faciunt ope pctm̄ qd̄
cogitauerūt in corde. mēdaciū faciūt illi i matri-
monio q̄ nō seruāt fidē sibi mutuo pmissaz. **Iō**
necessaria ē gratiosa puritas. de ista virtute x̄ps
cōmendauit z laudauit iohem di. **hic ē enī** de q̄
scriptū ē. **Ecce ego mitto angelū meū añ faciē tu-**
am. **Nō** q̄ iohes fuerit angel? in natura s. digni-
tate z puritate. **Iō** multū debem? cauere ab imū-
dichs luxurie. memorari q̄re sum? creati qz sum?
focij scōrū angelozū in paradiso. **Cū** x̄ps. **Cū** autē
a mortuis resurrexerit nō nubēt neqz nubentē s. z
erunt sicut angeli dei in celis. **Hec** sentētia habe-
tur **Mat. xxij.** **Mat. xij.** **Iō** imitemur cōditio-
nes angelozū. quia si vos vultis ponere filii ve-
strū in curia regis vel plati iā añ incipitis ei ostē-
dere mores curie. als reputabit̄ pastor ouium.
idem de nobis zc.

Sermo tertius.

Renunciate **Joh-**
hān que vidist? z audist?. **Mat. xj.**
Nūc volo p̄dicare de scō euāgelio
fm̄ intellectū spūalē. **Sz** p̄mo salu-
tes x̄go maria zc. **Renūciate** iohi zc. **Thēa** istd̄
est rñsio quā fecit x̄ps iohi. p̄ nūcios dicēs. **Re-**
nūciate zc. **Sz** spūalit? maxie tropoloice seu mo-
raliter. **Sz** oportz p̄mo declarare duo verba the-
matis. **Primo** q̄s ē iste iohes incarceration? **Secdo**
q̄ sunt isti nūcij p̄ q̄s x̄ps misit sibi dicē. **Renūci-**
ate zc. **Quā** ad p̄mū iohes incarceration? ē q̄libz x̄pi-
anus exis in pctō mortali **Johes** autē interpretat̄
cui facta est donatio a deo. **Modo** nulli creatu-

re humane donauit deus tantū q̄tum dedit x̄pi-
ano. **Cū** primo dedit deus beneficium generale
scz imaginem suam p̄p̄iam in creatione. **Quia**
sicut deus ē vnus in essentia z trinus in p̄sonis.
ita anima est vna in essentia. z tres potētie. **Ite**
deus pater dedit filium suum christiano in sociū
in hoc mundo. **xxij.** annis qui ore proprio pre-
dicauit secreta fidei. de gloria paradisi. de pe-
nis inferni z purgatorij in quo dedit nobis suaz
sapientiam. **Item** dedit nobis suam potētiā in
miraculorum operatione quādo dicta sua mira-
culis confirmabat. **Item** christiano vitam suam
dedit z sanguinem proprium in nostrā redēptio-
nē. quia nihil aliud fuisset sufficiens precii. **Ite**
dedit dilectā animam suam quādo in morte fuit
a corpe sepata vt nobis daret in hoc mundo vi-
tam gratie z in celo vitam glorie. **Item** dat nob
corpus suum in comunione z suam diuinitatē
in fruitione. z celum p̄ habitatione. **Siergossim**
interpretationem iohannes est cui facta est do-
natio a dño. **Et** cum christianis de? dederit tot
dona. **Ideo** quilibz christian? dicit iohannes. z
possumus dicere de deo **Maria** z p̄ciosa nob p̄-
missa donauit vt per hoc efficiamini diuine na-
ture consortes. **ij.** **Petri. j.** **Sed** iohannes. id est
christian? est in vinculis. i. incarceration? quādo est
in peccato mortali. culpa est captio. vincula sunt
peccata mortalia. z q̄t peccata habet hō tot vin-
culis ligat̄. **Pro** quo notandū q̄ aīa habet om-
nia mēbra vt corp?. sed sunt spūalia sicut mēbra
corpis sunt corpalia **Et** scdm̄ mēbrū p̄ qd̄ peccat
sic aīa ligat̄ cathena cui? caput ē in inferno **Ver-**
bi gratia. quādo homo peccat per gulam vt lin-
guam male loquēdo contra deum vel contra p̄-
ximum statim anima ligatur in gutture **Idem**
frangendo ieiunia ecclesie vel penitentie siue vo-
ti siue nimis comedendo vel bibendo inebrian-
do se. quotiens in hoc peccasti tot cathenis es li-
gatus in gutture. **Idem** quādo peccat corde su-
perbiendo inuidendo irascendo male desideran-
do vel cogitando. tot cathenis es ligatus iuxta
cor in pectore. **Idem** quando homo peccat ma-
nibus furando proximum percutiendo vel iho-
neste tangendo zc. **Idem** quando homo peccat
renibus per luxuriam. quoniam vt dicit Grego-
rius. peccatum luxurie in renibus habet suaz ra-
dicem. **Idem** de pedibus eundo ad sortilegos
vel ad alia mala cum focis. **Isto** modo christia-
nus vinculatur z incarceration? in captione cul-
pe. **Autoritas.** **Iniquitates** sue capiunt impiuz
z funibus peccatorum suorum constringit̄ **Pro**
uerb. v. **Nota** impiuz. quia magna impietas est
captiuare fillam regis. scz animam filiaz dei. que
nihil habet a patre carnali. quia aīa hoīs a solo
deo increatur corpi licet materia ad eam p̄ p̄rem
disponat̄. quā peccator vēdit diabolo modico p̄-
cio delectatiōis. **Ecce** q̄s ē iohes capt? z vincu-

latus. ¶ Quantū ad secundum videndum est q̄ sunt nunciū quos christus misit ad iohannem caprum di. **Renunciate Iohanni** rē. **Dico** q̄ isti nunciū sunt p̄dicatores sc̄z om̄es illi qui habēt officium p̄dicandi. **Autoritas**. Quō autem p̄dicabunt nisi mittant̄. ad Rhoma. x. **Nota** quō audient sc̄z populi p̄cepta et illa que habēt credere et facere sine p̄dicante. Quomodo vero p̄dicabunt nisi mittant̄ vel per aptaz reuelationē. **Sic** misit apostolos di. **Ecce** ego mitto vos sic̄ oues in medio luporum. **Matth.** x. lupi sūt de tractores qui mordent murmurando. rē. vel mittunt̄ a deo per secretā inspirationē quādo p̄ponunt p̄dicare bonas doctrinas secus quando p̄dicant doctrinas poetarū. quia tunc non mittuntur a deo sed a diabolo. **Ideo** quasi per impossibile dicit apostolus. quō p̄dicabunt nisi mittantur. **P̄dicatores** ergo qui mittunt̄ a deo debēt renūciare ioh̄i. id est. christiano capto et vincula to ea que in sacra scriptura audiuerūt legēdo v̄ viderunt contemplando et studendo quō poterit liberari et exire de captione culpe. **Ecce** quare dicit thema. **Renunciate**. s. vos p̄dicatores nunciū mei iohanni. id est. christiano in vinculis cōstituto que audistis et vidistis sc̄z in scripta sacra **Propter** hoc volo modo vob̄ nūciare illa q̄ vidi et audiui studendo sanctū euangeliū. et sunt septem que christus dixit nūcius iohannis. s. **Ceci** vident claudi ambulāt leprosi mundant̄ surdi audiunt. mortui resurgunt. paupes euangelizantur. **Beatus** est qui nō fuit scandalizatus in me. **Ista** septem sunt necessaria ad exēdū de pctō que sunt peccatozi nuncianda s̄m q̄ dixit xp̄us. **Renunciate** iohanni que vidistis et audistis rē. **Prīmū** est ceci vident. ceci sunt peccatores i mala vita viuentes patet iudicio vestro. **Quoniam** si vos de fenestra videtis aliquē transeuntem per vicum cespitantē et cadentē modo inter lapides modo in luto modo in spinis vt vadit sic impingendo ac si deberet frangere collū statim vos iudicabit̄ q̄ talis est cecus. sic incedunt peccatores per viam huius mundi impingendo. quia modo cadunt in luto luxurie modo inter spinas auaricie. modo inter lapides ire modo in aqua peccati gule. ideo recte sunt ceci. **Autoritas** dicit de peccatozibus **Ambulabūt** vt ceci. qz dño peccauerunt. **Sopho.** j. modo videndum est qualiter isti ceci vident. **Dico** q̄ in contritione illuminantur a deo. **Tunc** em̄ deus aperit oculos anime et vident **Primo** quō sunt in ira regis christi nullus vestrum esset letus qui sc̄ret se esse in ira dñi sui. **Quo** ergo magis de rege christo. **Secundo** vident quō ex peccatis pdiderunt omnia bona opa et merita et virtutes rē. **Qualis** doloze et tristitia ē mercatori quā nūciat̄ q̄ nauis in qua habebat magnū lucrū et bona sua ē s̄mersa. idē rē **Tertio** vident q̄ pdiderunt dignitatem et hono-

rem quia s̄m p̄sentem iusticiam erant scripti in libro dei in celo. **Ac** si papa haberet aliquē sacerdotem scriptū in libro suo p̄ cardinali. **Sed** propter peccatum suū ip̄m radit et facit simplicē scolarem vel sacerdotē qualis doloze et tristitia. **Idē** de rege qui haberet nomē tuū scriptū vt faceret militem. **Sed** p̄pter prodicionem tuā quam sibi fecisti facit te seruū et abiectum qualis tristitia. idē rē. **Quarto** vident penas et tormēta eis iam parata in inferno et timent et conterunt. tūc ceci vident. **Et** tunc quilibet talis potest dicere. vnum scio. quia cecus cū essem iā modo video. **Ioh.** ix. **Scdm** et claudi ambulant. **Claudi** sunt peccatores. patet ad oculum. **Si** vos vadatis ad beatā mariā aq̄sgrani et i via inuenietis hominē sedentem immobiliter et quotiens inde transitis ipsum ibi inuenietis nunq̄d claudū debilem et impotentem ip̄m iudicabit̄. imo. **Idem** de peccatozibus **Quot** dies sunt siue menses vel anni q̄ vos estis in peccato supbie vel auaricie. **Tot** anni sunt q̄ vos statis immobiliter. quia nō vaditis vltra p̄ viam paradisi p̄ bona opa et merita. quia nō habetis gr̄am gratum facientem. **Ideo** quāsi immobiliter vt claudus. **Ido** dicit̄ de pctōze. ij. **Reg.** iij. **Decidit** et claudus effectus est. **Sz** incipiunt ambulare in boni p̄positi assumptione quando supbus dicit. **O** miser vere vsq̄ modo male vixisti supbe et pompose. sed de cetero volo dimittere istam supbiam rē. **Idem** de auaro et luxurioso rē. **Quibus** dicit christus. **Ambulate** dum lucem habetis vt nō tenebre vos cōprehendant q̄ ambulat in tenebris nescit q̄ vadit. **Ioh.** xij. **Nō** ambulate dū lucem. s. p̄tritionē habetis rē. **Tertium** ē leprosi mundant̄ a lepra. lepra p̄p̄tē malas p̄ditiones q̄s habet s̄gt̄ septē pctā mortalia. **Prima** qz facit hoīem isolare. ecce h̄ pctm̄ supbie **Scda** qz facit sitire. **Ecce** h̄ pctm̄ auaricie. **Tertia** est morbus contagiosus. **Ecce** h̄ pctm̄ luxurie. **Quarta** quia consumit humidū radicale. vt dicunt medici. **Ecce** peccatum inuidie quod consumit charitatem que dat vitā aīe. **Quinta** quia facit anhelitū fetidum. **Ecce** gula. **Sexta** qz facit vocem raucam. **Ecce** ira. **Septima** debilitat omnia membra. **Ecce** accidia. **Ido** de peccatoze dicit̄. iij. **Reg.** v. **Egressus** est ab eo leprosus quasi nix. **Nota** egressus est sc̄z peccatoz ab eo. id est a deo quādo ab ip̄so recedit peccando mortalit̄. sed isti leprosi mundantur in cōfessione. **O** si cēt fons curatiuus omnium infirmitatum totus mundus ad ipsum accederet. **Talis** est confessio vbi curantur omnes infirmitates anime. **Ibi** enim mundantur et purificantur ab omni lepra et macula peccatozorum. **In** cuius figura dixit **Melyseus** propheta principi **Maaman** leproso. vade et lauare septies i iordane et mūdaberis. iij. **Reg.** v. **Nō** in iordane qd̄ est nomē cōpositū de ior. i. flumē. et dan qd̄ est iudiciū. id est. q̄si flumen iudi-

Dominica tertia Aduentus

ti. **I**o signat confessionē. q̄ d̄r flumen. quoniam
ptās cōfessoris lauādi aiā p̄cedit a fonte diuine
potentie. **M**atth. ix. glorificauerunt deum qui
potestate talem dedit hominibus sc̄z post ei⁹ in
carnationē. **D**icit etiā cōfessio iudiciū. quia ibi ē
reus sc̄z peccator. ⁊ iudex. s. cōfessor. **I**o d̄z sede
re p̄ tribunali ⁊c. **D**ixit ergo p̄pheta vade ⁊ la
uare septies. quia oportet cōfiteri de septem pec
catis mortalibus in quib⁹ om̄ia peccata morta
lia includunt. **T**unc leprosi mundant. quia con
fiteri de vno peccato ⁊ nō de alio nihil valet **A**
gustinus. **L**auas ne verecūdia ductus diuidas
cōfessionē. quia hoc est sp̄ venia carere ad quam
putas p̄ frustra puenire. **¶** **Q**uartū est surdi au
diunt. **S**urdi sunt peccatores vt patet ad oculū
Si om̄ia cymbala modo sonarent ⁊ vos diceret
ego nō audio. talis merito surd⁹ iudicaret. **I**dē
de multis tubis sonantibus siue bombardis **S**ic
peccatores surdi sunt qui fortissimos sonit⁹ bō
bardarū tubarū sc̄z diuinarū p̄dicationū ⁊ com
minationū nō audiunt nec p̄cipiunt. **N**ō em̄ vo
cem illius tube dicētis. **Q**ui facit supbiā in hoc
mundo damnabit̄ eternaliter in alio. ⁊ sic d̄ alijs
peccat. p̄pter qd̄ qlibet pctōr dicere pōt̄ **E**go at
tanq̄ surdus nō audiebam ⁊c. p̄. xxxvii. **S**ed
isti surdi audiunt in penitētie iniūcte acceptione
q̄n̄ dicit cōfessor video ex vestra cōfessione q̄ fe
cistis hoc ⁊ h̄ ⁊c. p̄pter qd̄ facietis h̄ ⁊ h̄. ⁊c. **E**t
peccator dicit placet mihi. tunc surdus audit q̄n̄
gratanter acceptat penitentiā cōfessoris di. **E**x
ista euadā penam inferni. **E**rgo audite audiētes
me ⁊ cōmedite bonū ⁊ delectabit̄ in crassitudine
aia vestra **E**sa. lv. **N**ota audite sc̄z aurib⁹ aie au
dientes me sc̄z auribus cordis. **¶** **Q**uintū ē mor
tui resurgunt. **M**ortui sunt peccatores. **R**atio
ad oculū. **S**i aliquis corā vob̄ bibit taceā vene
nolis portionibus plenā nunq̄d iudicabit̄ ip̄m
mortuū: imo. **Q**uot sunt hodie mortui in mun
do veneno odij ⁊ rancoris. quia odiū ē venenū
quia occidit aiā tuā ⁊ nō tangit inimicū tuum.
Ideo est magna stulticia velle recipe vindictā d̄
aliquo quod nō est nisi bibere venenum. **I**do. j.
Joh. iij. **Q**ui nō diligit. supple. p̄ximū suū manet
in morte. **O**mnis em̄ qui odit frat̄r suū. homici
da est. **S**ed isti mortui resurgunt amicabili dile
ctione remittendo iniurias. faciendo pacem. pe
tendo veniam ab iniuriato siue ab inimico emen
dam faciendo si opus sit ⁊ tunc possunt dicere.
Mos scimus q̄n̄ trāslati sum⁹ de morte ad vitā
quoniam diligimus frat̄res. j. **J**oh. iij. **¶** **S**ertū
est. pauperes euangelisantur siue laudantur vel
p̄dicantur. **P**auperes sunt illi qui soluerunt vsu
ras vel rapinas vel qui amiserunt bona sua per
furtum vel hmōi. quia licet alias fuissent diuites
tamē pauperes sunt p̄pter ea que amiserunt. **D**e
his dicit scriptura sc̄a. venatio leonis onager in
heremo sic ⁊ pascua sunt diuitum pauperes. **E**c

clesia. xiiij. vult dicere q̄ sicut asinus siluestri est
cibus leonis ita ⁊c. sed isti pauperes euangelisan
tur in restitutione. quādo dominus restituit ra
pinam vasallis suis. vsurari⁹ vsuram iurista ca
lumniam. dominus salariū seruitoribus. **T**ūc
pauperes euangelisantur. **E**t potest dicere ille q̄
restituit verbum christi. **S**piritus domini super
me propter quod vixit me euangelizare paupe
ribus misit me. **E**sa. lxx. ⁊ **L**uc. iij. **¶** **N**ota spi
ritus dñi sup me quoniam ante erat spiritus dia
boli super eum ideo faciebat rapinam vsurā fur
ta ⁊c. **¶** **S**eptimum est beatus qui nō fuerit sc̄a
dalifatus in me. **S**candalum grece idem est qd̄
cespitare latine. via eundi ad paradysum ē xp̄us
Joh. xiiij. **E**go sum via veritas ⁊ vita. **I**n hac
via impingunt ⁊ cespitant illi qui tenent bonam
vitam ⁊ faciunt penitentiam sed nolunt cōmuni
care in pasca dicendo. **D**omine nō sum dignus
vt intres sub tectum meum. **M**atth. viij. ⁊c. et
sic frangunt sibi collū. **D**icta auctoritas facit mul
tos cespitare dicendo. **D**ñe non sum dignus ⁊c
Nota q̄ duplex ē dignitas. s. equipantie seu eq̄
litas ⁊ sufficientie. **S**eptima nullus est dign⁹ nec
etiam angeli. **E**t de ista dignitate dixit ille **C**en
turio christo. dñe non sum dignus. sed nō dixit.
nolo q̄ intretis. **D**ignitas sufficientie est quādo
homo conterit̄ de peccatis cum proposito nō re
ciduandi ⁊c. **S**ic estis digni dignitate sufficien
tie vt christus intret. **D**omin⁹ exercitiū erit vo
bis in sanctificationē. in lapidē aut̄ offensionis ⁊
in petram scandali ⁊c. **E**sa. viij. **N**ota cum dicit
dominus exercitiuum erit vobis in sanctificatio
nem loquit̄ his qui deuote cōmunicant. **V**obis
autem in lapidem offensionis loquitur illis q̄ no
lunt cōmunicare. quia ibi frangunt sibi collum.
Et in petram scandali. hic loquit̄ de clericis qui
tenent sepe cōmunicare celebrando ⁊ ipsi nō cu
rant **¶** **Q**uestio sit in theologia. si sacerdos tene
atur celebrare quolibet die. **D**icit sanctus **T**ho.
q̄ non. sed taliter debet viuere q̄ quolibet die sit
paratus celebrare. **S**ed dat vnam regulam ge
neralem in tertia parte. q. lxxxij. arti. x. in quo
rundam narrata ⁊ improbata opinione sic con
cludit sanctus **T**homas. **S**acerdoti etiam si nō
habet curam animarum non licet omnino a cele
bratione cessare. **S**ed saltem videtur q̄ celebra
re teneatur in precipuis festis ⁊ maxime in illis
diebus in quibus fideles communicare consue
uerunt. **H**ic est quod dicitur. ij. **M**achab. iij.
q̄ iam non circa altaris officia dediti erant s̄ cō
tempto templo ⁊ sacrificijs neglectis ⁊c. **H** sanct⁹
Thomas in forma vbi supra. **A**mbrosius etiam
dicit in quadam oratione. **S**raue est q̄ ad men
sam tuam mūdo corde ⁊ manibus innocētib⁹
nō venimus sed grau⁹ ē si dū pctā metum⁹ etiā
sacrificium nō reddamus. **D**e ista materia vide
sc̄m **T**ho. in. iij. di. xiiij. q. j. arti. ij. q. j. vbi etiam

67
 pbat q̄ nō licet sacerdoti etiā curā animarū non habenti omnino cessare a celebratione. Quia s̄m Gregoriū. cum crescunt dona crescunt rationes donozū. sed sacerdoti data est potestas nobilissīma ergo reus negligentie erit nisi illa vitā ad honorem dei et ad salutē suam et aliorū viuozum et mortuozū. s̄m illd. j. Petri. iij. vnusquisq̄ gr̄az quā accepit in alterutrum illā administrātes. r̄c. Nisi forte aliquis ex familiari spū sancti instin/cu dimittit. sicut legi de quodā sancto p̄ei vitā patrū qui ordinat⁹ nunq̄ postea celebrauit h̄ scūs Tho. in. iij. vbi supra et poptime. s̄ d̄ bona ratione sepe tenet celebrare vt satis faciat. Sed modo volūt habere magnos reddit⁹ et celebra-re paucas missas. Nū celebrāt semp vident dice missam nouā. Dicūt. ipi religiosi tenent celebra-re qui recipiūt elemosynas. et nunquid vos reci-pitis maiores elemosynas q̄ religiosi. Nunqd̄ reddit⁹ quos recipitis sunt de patrimonio v̄ro vel de elemosynis. Nunqd̄ pater dimisit ipsas vobis in testamento. Ecce q̄re dicit beat⁹ q̄ non fuerit scandalizatus in me. Sed vitā hoc scan-dalum fideliter et deuote sumēdo christū iux̄ suā ordinationē. ps. cxviii. Pax multa diligentib⁹ legē tuā et nō est illis scandalū.

Sermo quartus

Existis videre

arundinē vento agitatā. Mat. xj. Thema p̄positum iuxta intel-lectuz allegoricū dat mihi moti-uum p̄dicādi de fide catholica. S̄ p̄mo salutē x̄go maria r̄c. Declaret̄ thema ad l̄ram. Ado- do iuxta intellectū allegoricū seu figurālē qui est quādo hō loquit̄ de illis que debet credē. volēs q̄ vobis loqui de scā fide catholica volo vobis tria declarare in p̄nti s̄mone de scā fide.

Primo de sua v̄a p̄ditōe qz dic̄ arūdinē. Sec̄do d̄ sua dura ipuḡtōe qz dic̄ v̄eto agitatā. Tertio de sua certa p̄batione ibi existis vidē. Prīmū qd̄ volo vobis declarare de fide ē d̄ sua vera cōditione. quia dicit̄ thema arundinē. Arū do eīn significat̄ fidem catholicā p̄pter tria que habet. Prīmū qz cannutorū diuersitatez siue multiplicitatez. Secūdo cannutorū vacuitatez. Tertū foliozū venustatem que optime cōueni-unt fidei. Prīmū arundo habet cannutorū mul-tiplicitatē. Sec̄ de lancea que est vniformis nec habet cannos. Ecce h̄ p̄ma cōditio fidei. s̄ articu-lozū diuersitatē seu multiplicitatē. Fides quam de deo habuerunt p̄bi erat vt lancea vniformis. qz nō erat diuisa p̄ articulos. sed q̄ erat vn⁹ de⁹. vna p̄ma causa. vn⁹ p̄m⁹ motor. vnū p̄mū p̄nci-pium. Idē de fide iudeozū quā habebāt de deo ex legemoyfi. Audi israel dominus deus tuus de⁹ vn⁹ ē. Deutl. vj. Sed fides nostra christiana non est vt lancea vniformis. sed ad instar arun-

dinis diuisa et multiplicata per articulos. xiiij. q̄ rum septem p̄tinent ad christi diuinitatem et alij septem ad christi humanitatem. Quoniam ille idē deus quem philosophi et iudei dicunt eē vnū nos etiam christiani dicimus vnū esse in essentia sed trinum in p̄sonis scz patrem filium et spiritū sanctum. Et potest ostendī in sole vno in quo est pater filius et spiritus sanctus r̄c. Septem autem articuli p̄tinentes ad diuinitatem sunt isti. Pri-mus est creator omniū visibilium rerum et inuisi-bilium corporalium et spiritualium. Secundus q̄ est iustificator peccatorū penitentū. Tertius q̄ est resurrectio omniū hominum in die iudicij. Quartus q̄ est retributor iuxta merita omnium bonozū et malozū. et sic de alijs. Alij septem perti-nent ad christi humanitatem. Prīmus est de ip-sius incarnatione. Secundus de eius natiuitate. Tertius est de eius passione vt saluaret om-nes sibi credentes et obedientes. Quartus de de-scensu eius anime ad inferos. Quintus de eius resurrectione tertia die post mortem facta. Se-xtus de eius ascensione. Septimus de ei⁹ aduen-tu ad iudicium ad iudicandum bonos et malos. Beista enumeratione articulozū fidei sanctus Tho. facit vnū argumētū. sc̄da sc̄de. q. j. arti-cul. viij. in quo. xiiij. articulos ex parte credibilium ponit. Ecce ratio quare fides dicit̄ arundo. quia ad instar arundinis diuisa et distincta est per cā-nutos. s̄ articulozū fidei. De hac arundine fi-dei Autoritas. Qui loquebat̄ mecum habebat mensuram arundineam auream vt metretur ci-uitatem et portas eius et murum. Et ciuitas in q̄ dro posita est et longitudo eius tanta est quāta et latitudo. et mensus est ciuitatem de arundine au-rea per stadia duodecim milia Apocal. xxi. No-ta qui loquebat̄ mecum scz filius dei quia ille fu-it nobis locutus de fide quam tenemus. Ecce cer-titudo fidei christiane. Moyses fuit locutus iu-deis de hoc quod audiuit sed non vidit. sed no-bis locutus est filius dei qui omnia vidit. Ideo apostolus dicit. Multipharie multisq̄ modis olim deus loquens patribus in prophetis no-uisime. s̄ dieb⁹ istis locutus est nobis in filio. ad Heb. j. Et ipse filius dei habet arundinem aure-am in manu. scz fidem catholicam que auruz pu-rum colat et probat in fornellis apostolorū mar-tyrū et doctoz. Cui⁹ mēsurā ē. xiiij. articulozū fidei p̄dictozū q̄b⁹ nihil ē addēdū vt minūedū. Idē dic̄ apls. Nō pl⁹ s̄ape q̄ oportz s̄ape. s̄ s̄ape ad sobri-etatē et vnicuiq̄ sic diuisit mēsurā fidei. ad Ro. xij. Nō cū dic̄ p̄ stadia. xij. Si dicat̄ ab aliq̄ vos frat̄ cōputat. xiiij. s̄ ipse fili⁹ dei soluz ponit. xij. Rūdeo q̄ d̄ articulis fidei possum⁹ loq̄ dupl̄r vel respectu aploz q̄ publicauert arūdinē fidei q̄ fu-erūt. xij. idē dic̄ p̄ stadia. xij. S̄ quia vnus apls fecit duos articulos. idē sunt. xiiij. Hāc distincti-onē de nūero articulozū scūs Tho. ponit. iij. sc̄p.

87
 2
 3
 2
 2
 Alij
 1
 2
 3
 2
 7
 6
 1

Dominica tertia Aduentus

dis. xxv. q. j. arti. ij. vbi dicit in principio corporis articuli. q. articuli fidei distinguuntur dupliciter. Uno modo quantum ad ipsa credibilia et sic sunt. xiiij. Alio modo quantum ad ipsos qui articulos distinxerunt. et sic sunt. xij. secundum numerum. xij. apostolorum. Articulus autem est indiuisibilis veritas de deo artans nos ad credendum ut dicit Richardus. Sed quare dicitur. xij. milia. Ratio quia numerus millenarius est numerus perfectus et signat perfectionem fidei christiane. Sed quare articuli dicuntur stadia. // Nota quod stadium dicitur tantum spatium quantum ille gygas vocatus hercules poterat transire vno anhelitu. Et dicitur quod ibat currendo sine missione anhelitus quantum essent duo iactus baliste. Sic nos dicendo Credo. in quolibet articulo debemus facere stadium contemplationis. // Secunda conditio arundinis est cannuorum vacuitas. Secus de canna mellis quia cannuati sunt pleni. Idem de arundine fidei cuius articuli debent esse vacui ab argumentis et rationibus. Amb. Tolle argumenta vbi fides queritur. Dicit sanctus Thomas. j. pte. q. j. arti. viij. vbi querit. vtrum sacra doctrina. i. theologia sit argumentatiua. in solutione ad primus argumentum respondendo ad verbum beati Amb. allegatum. quod argumenta rationis humane non habent locum ad probandum ea que fidei sunt. Addit tamen quod ex articulis fidei hec doctrina ad alia argumenta. Et ibi supra in solutione ad secundum dicit idem sanctus Thomas. quod argumentari ex autoritate est maxime proprium huius doctrine eo quod principia huius doctrine per reuelationem habent et hec principia sunt articuli fidei. Et sic oportet quod credatur autoritati eorum quibus reuelatio facta est. Nec hoc derogat dignitati huius doctrine. Nam licet locus ab autoritate qui fundatur super rationem humana sit infirmissimus locus ut etiam inquit Boetius. Locus tamen ab auctore. que fundatur super reuelationem diuinam est efficacissimus. Hec sanctus Thomas. vbi supra. Dicit etiam idem sanctus Thomas. vbi supra in corpore articuli. quod sicut alie scientie non argumentantur ad sua principia probanda. sed ex principijs argumentantur ad ostendendum alia in ipsis scientijs. Ita hec doctrina non argumentatur ad sua principia probanda que sunt articuli fidei. Sed ex his procedit ad alia ostendendum. sicut apostolus. j. ad Cor. xv. ex resurrectione christi argumentatur ad resurrectionem communem probandam. Articuli igitur fidei debent esse vacui ab argumentis et rationibus. teste Amb. in lib. de sacramentis qui dicit ut predictum est. Tolle argumenta vbi fides queritur. sed crede simpliciter ea que sunt fidei. eo modo quo supra tactum est. Non debes dicere ego credo istum articulum tali argumento vel tali ratione. sed dices quia christus et apostoli hoc predicauerunt et dixerunt. Argumenta et rationes bone sunt ad confortandum intelligentiam sed non ad fundandum credentiam. Aug. et alij sancti doctores habebant rationes et argumenta solum ad con-

fortandum intelligentiam. sed non ad fundandum credentiam. imo si tunc fuisset dictum Augustino quare vos creditis trinitatem. Non respondisset. ego credo tali argumento vel ratione. sed respondisset credo. quia christus hoc dixit predicauit et reuelauit. Ideo dicit apostolus. Fides vestra non sit in sapientia hominum. sed argumentis et rationibus. sed in virtute dei. j. ad Cor. ij. Be arundine fidei loquens David ecclesie dicebat. In crepa feras arundinis congregatio thaurorum in vaccis populorum ut excludant eos qui probati sunt argento. Ps. lxxvij. Nota increpa feras arundinis. Fere arundinis sunt naturales rationes philosophie vel rationes humane. que sunt pro vel contra. Dicit ergo propheta. Increpa feras arundinis. verbi gratia. Si occurrat imaginationi tue quomodo est possibile quod in hostia sit christus etc. Et quando frangitur hostia quod non frangatur christus etc. Increpa feras etc. Sicut bona mulier malam increpat mulierem ipsam volentem inclinare ad peccatum nec ponit se in rationibus cum ea vel argumentis dicendo quomodo fieret quia perditam essem. sed increpat et viriliter eam expellit. Sic etiam increpandi et expellendi sunt lenones inferni quando loquuntur imaginationi quomodo etc. // Si queratur. qui sunt illi qui maxime habent illas feras. Responsio. illi supple qui sunt in vaccis populorum. vacce populorum sunt ecclesie christianorum que nutriunt vitulos. id est. christianos in vita fidei veribus collationis sacramentorum et predicationis euangeliorum. Et veniunt thauri. id est. philosophi qui cornibus logice et philosophie nituntur probare fidem. volentes sustinere regulas philosophie et logice. propter quod cadunt in errores contra fidem. // Nota contra illos qui nimis se dant logice et philosophie. et dimittunt sacram. theologiam. Ideo auisando apostolus dicit. Videte fratres ne quis vos decipiat per philosophiam et inanem fallaciam. i. logicam secundum traditionem hominum secundum elementa mundi. et non secundum christum. ad Col. ij. Nota ut excludant eos. scilicet christianos a vera credentia fidei. Qui probati sunt argento. scilicet fide clarissima a christo et apostolis predicata et publicata. // Tertia conditio arundinis est foliorum venustas quam habet Secus de iunco qui est sine folijs. sed arundo est folijs ornata. Sic arundo fidei debet ornari folijs bonorum operum. Quia fides sine operibus mortua est. Jac. ij. Dic quomodo christus in cruce dicit. Sitio. Currens autem vno ex eis acceptam spongiam impleuit aceto et imposuit arundini et dabat ei bibere Mat. xxvij. Sed ille potest non placuit christo. quia arundo non erat ornata folijs sed sicca erat. Talis est fides malorum christianorum que habent arundinem fidei. sed non est ornata folijs bonorum operum nec bone vite. cum spogia exuta que sine charitate cum aceto malicie peccatorum. His rationibus patet quare fides catholica dicitur arundo

Secundum quod volo vobis declarare de fide est sua dura impugnatione cuius dicitur vento agitata. Nota quattuor sunt venti principales qui insurgunt contra arundinem fidei ad diruendum eam. scilicet Orientalis. Occidentalis Septentrionalis. et Meridionalis. Orientalis est presumptio intellectualis. que dicitur orientalis. quia iam a natiuitate sunt acuti et ingeniosi et presumptuosi. Isto vento agitur arundo fidei. quoniam ex presumptione querunt rationes et argumenta ad probandam fidem. et multis est occasio damnationis. Simpliciter autem persone omnia que fidei sunt. credunt firmiter. et non curant de argumentis. de rationibus. nec de disputationibus. et sic de alijs. Nota ad hunc Ioh. ix. de illis qui simpliciter recipiebant doctrinam. sed pharisei et doctores presumptuosi contra dicebant. de quibus dicit christus. In iudicium ego in hunc mundum veni. ut qui non vident videant et qui vident ceci fiant. Nota in iudicium non retributionis pro tunc. sed discretionis ut qui non vident. scilicet simplices et ignorantes videant. Et qui vident. scilicet acuti et presumptuosi ceci fiant. Ruderunt presumptuosi dicentes. Nunquid nos ceci sumus. Dixit eis iesus. Si ceci. id est. ignorantes essetis peccatum non haberetis. Nunc vero quia dicitis quia videmus. peccatum vestrum manet Ioh. ix. Secundo arundo fidei agitur vento occidentali. scilicet seculi occupatione. quoniam persone in omnibus negocijs huius mundi volunt tenere manum vel pedem. sic fides moritur et occidit in cordibus talium. Quia sicut multitudo malarum herbarum suffocat triticum in agro ideo mundatur. sic multitudo negotiorum mundanorum suffocat fidem in corde christianorum. Dicitur autem ventus occidentalis. quia omnia mundi negocia ad fidem tendunt. quia omnia breuiter finientur. Ideo dicitur Luce. viij. Quod semen. scilicet fidei cecidit inter spinas. et simul ex parte spine suffocauerunt illud. Jam multi sunt christiani qui nullam fidem habent intus in corde sed timore non audent ostendere exterius. Tertio agitur vento aquilonari. scilicet conscientie infrigidatione qui non permittit aliquid bonum operari. Et ideo sicut perla perditur in sterquilinio sic margarita fidei perditur in conscientia stercore plena quam vera credentia non potest diu stare cuius mala conscientia. apostolus. Bonam conscientiam quam quidam repellentes circa fidem naufragauerunt. j. ad Timotheum. j. Est enim fides ut nauis magna. conscientia vero ut pua barcha. Sed ex mala vita naufragantur id est cadunt infra nauem et barcham et sic pereunt ve illis qui sic cadunt. Quarto agitur vento australi. id est. concupiscentie inflammatione. Ventus australis est calidus et humidus. sic concupiscentia diuitiarum honorum deliciarum carnalium et huiusmodi que intantum ingrossant et indurant conscientiam quod totaliter perdit fidem. quia tanta est auiditas et puritas fidei quod non potest stare cum tanta concupiscentia rerum temporalium. Ideo apostolus Radix omnium malorum est cupiditas quam quidam appetentes errauerunt a fide. j. ad Timotheum. viij. Nota errauerunt a fide. via paradisi est fides. ij. ad Corinthios. v. per fidem ambulamus. Sed quidam ex excessiua concupiscentia errant circa fidei viam. De hoc figura Dauid. viij. Vidi et ecce quattuor venti celi pugnabant in medio mari super huius mundi contra arundinem fidei. nam cum in omnem terram exiuerit sonus fidei catholice. iam modo his quattuor ventis expulsa est a barbaria tartaria turcia grecia et modo inter christianos agitur. propter hoc dicit christus. Filius hominis veniens superle ad iudicium putas inueniat fidem in terra. Lu. xvij. Ido apostolus vosmetipsos temptate si estis in fide ipsi vos probate. ij. ad Corinthios. vlti. Tertium quod habeo vobis declarare de fide est sua certa probatio cui dicitur. Existis videre. Probatio magis certa est de visu. iuxta illud Ioh. iij. Quod scimus loquimur et quod vidimus testamur. Quia ergo fides christiana habet certissimam probationem dicit Existis videre. Nota qui vult probare aliquam legem diuino debet videre. scilicet quod sit probata per auctoritatem diuinalem. Secundo quod sit obseruata per sanctitatem humanalem. Et tum ad primum certum est quod deus non est testis mendacium. Num. xxij. Non est deus quasi homo ut mentiar. Si dicat quomodo erimus certi quod deus probet fidem etc. Responsio sicut enim litteris regis credit homo propter hoc quod est ibi sigillum regis impressum. quia alias littera non haberet aliquam auctoritatem. Ita est etiam de fide christiana proprio sigillo dei signata. scilicet miraculis que non possunt fieri nisi a solo deo. Ido Dauid. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis ps. xcij. Secus de lege moysi quia illa miracula etiam per creaturam poterant fieri. ut patet Exod. viij. et viij. ca. Idem etiam de secta machometi. Sed fides christiana est miraculis confirmata que non possunt fieri nisi a deo sicut illuminare cecos curare surdos. suscitare mortuos et huiusmodi que non possunt fieri nisi a deo. Dicit hoc idem sanctus Thomas. j. pte. q. ciiij. q. xiiij. quod solus deus potest per se facere vera miracula. Idem dicit in de po. q. vj. ir. iij. Miraculum enim proprie est propter ordinem totius nature create. j. pte. vbi. supra ad secundum. Unde de angelis et alijs sanctis faciunt miracula ministrando et impetrando ut dicit sanctus Thomas. j. q. xj. iij. xv. et in de potetia. q. vj. iij. Si dicat quomodo sumus certi de hoc quod deus fecerit illa miracula. Responsio quod hoc testatur quattuor euangeliste. xij. apostoli. lxxij. discipuli christi. tot mille doctores ecclesie. Secundo de lege moysi. q. ipa sola testatur de se. Ecce quare dixit. Existis videre etc. Quoniam fides catholica debet esse ita certa sicut illud quod videtur ad oculum. Et tum ad secundum requiritur quod sit obseruata per sanctitatem humanalem. Illud non erit in doctrina antichristi que laxabit gentes ad omnia peccata. Sed

cupiscentia rerum temporalium. Ideo apostolus Radix omnium malorum est cupiditas quam quidam appetentes errauerunt a fide. j. ad Timotheum. viij. Nota errauerunt a fide. via paradisi est fides. ij. ad Corinthios. v. per fidem ambulamus. Sed quidam ex excessiua concupiscentia errant circa fidei viam. De hoc figura Dauid. viij. Vidi et ecce quattuor venti celi pugnabant in medio mari super huius mundi contra arundinem fidei. nam cum in omnem terram exiuerit sonus fidei catholice. iam modo his quattuor ventis expulsa est a barbaria tartaria turcia grecia et modo inter christianos agitur. propter hoc dicit christus. Filius hominis veniens superle ad iudicium putas inueniat fidem in terra. Lu. xvij. Ido apostolus vosmetipsos temptate si estis in fide ipsi vos probate. ij. ad Corinthios. vlti. Tertium quod habeo vobis declarare de fide est sua certa probatio cui dicitur. Existis videre. Probatio magis certa est de visu. iuxta illud Ioh. iij. Quod scimus loquimur et quod vidimus testamur. Quia ergo fides christiana habet certissimam probationem dicit Existis videre. Nota qui vult probare aliquam legem diuino debet videre. scilicet quod sit probata per auctoritatem diuinalem. Secundo quod sit obseruata per sanctitatem humanalem. Et tum ad primum certum est quod deus non est testis mendacium. Num. xxij. Non est deus quasi homo ut mentiar. Si dicat quomodo erimus certi quod deus probet fidem etc. Responsio sicut enim litteris regis credit homo propter hoc quod est ibi sigillum regis impressum. quia alias littera non haberet aliquam auctoritatem. Ita est etiam de fide christiana proprio sigillo dei signata. scilicet miraculis que non possunt fieri nisi a solo deo. Ido Dauid. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis ps. xcij. Secus de lege moysi quia illa miracula etiam per creaturam poterant fieri. ut patet Exod. viij. et viij. ca. Idem etiam de secta machometi. Sed fides christiana est miraculis confirmata que non possunt fieri nisi a deo sicut illuminare cecos curare surdos. suscitare mortuos et huiusmodi que non possunt fieri nisi a deo. Dicit hoc idem sanctus Thomas. j. pte. q. ciiij. q. xiiij. quod solus deus potest per se facere vera miracula. Idem dicit in de po. q. vj. ir. iij. Miraculum enim proprie est propter ordinem totius nature create. j. pte. vbi. supra ad secundum. Unde de angelis et alijs sanctis faciunt miracula ministrando et impetrando ut dicit sanctus Thomas. j. q. xj. iij. xv. et in de potetia. q. vj. iij. Si dicat quomodo sumus certi de hoc quod deus fecerit illa miracula. Responsio quod hoc testatur quattuor euangeliste. xij. apostoli. lxxij. discipuli christi. tot mille doctores ecclesie. Secundo de lege moysi. q. ipa sola testatur de se. Ecce quare dixit. Existis videre etc. Quoniam fides catholica debet esse ita certa sicut illud quod videtur ad oculum. Et tum ad secundum requiritur quod sit obseruata per sanctitatem humanalem. Illud non erit in doctrina antichristi que laxabit gentes ad omnia peccata. Sed

Dominica tertia Aduentus

sicut deus nō potest esse testis mēdacij nec actor iniquitatis. Lex autē immūda et maculata nō est a deo. idō nō excusantur recipientes doctrinam Machometi. In lege etiam Moyſi essent multe stulticie iudicio philosophorū. sed capiunt a nobis figuratiue. Sed in lege christiana nō sunt ibi nisi virtutes et sanctitates. ideo aplūs. Scio cui credidi et certus sum. ij. ad Timoth. j. Partz ergo certissima pbatio fidei christiane. Ecce deo gratias.

Sermo quintus.

Existis videre hominē mollibus vestitum. **M**atth. xj. Scdm̄ diūsos intellectus huius vbi propositi oportet modo p̄dicare de diuersis materijs tam speculatiuis q̄ moralib⁹. Sed p̄mo salutem virgo maria etc. Et declarem̄ thema lraliter. Deinde h̄ verbū est declarandū tripliciter s̄m tres intellectus mysticos siue spūales.

Primo allegorice seu figuratiue.

Secundo tropologicē seu moraliter

Tertio anagogice seu sup̄naturaliter

Et tunc thema nō est interrogatio sed est ibi verus. Existis videre hominē mollibus vestitum. Q̄tum ad primū allegoria grece dicit̄ ab allegō id est. alienū vel extraneum et locutio id ē aliena siue extranea locutio. quādo factū vel dictuz de vno exponit̄ de alio. sicut quādo ista verba. Et istis videre etc. que fuerunt dicta de beato iohāne baptista exponunt̄ d̄ christo s̄m illa q̄ de christo debemus credere. Cum igit̄ dicit̄. Existis videre ho. etc. id est. christū mollibus vestitū. loquit̄ p̄sonis penitentib⁹. Pro quo sciendū q̄ sicut sunt duo aduentus christi p̄ncipales. p̄mus de incarnatione humanali. secund⁹ de retributiōe iudiciali. p̄mus est iam p̄teritus. scd̄s est futurus. sic inuenio q̄ christus est indut⁹ diuersis vestib⁹ quia s̄m p̄mū aduentum est indutus mollibus vestibus. s. misericordie et pietatis siue benignitatis et nō asperitatis s̄m q̄ fuit ostensum beato iohāni euangeliste in quadam contemplatiōe in qua audiuit vocem de celo dicentem sibi. Leua oculos tuos et vide. Et visa visione ip̄am scripsit di. Vidi septem candelabra aurea et in medio septem candelabrorum aureorum similem filio hominis vestitum podere et p̄cinctum ad mamillas zona aurea. Apocal. j. Nota q̄ illa septē candelabra aurea sunt septem status christianorum in quibus consistit tota virtus et p̄fectio christianorum vel christianitatis. Dicunt̄ aurea p̄pter fidem et charitatem quam debent habere. Primus status est dñorū temporalium. scz impatorum regum etc. et in isto candelabro debet ardere lucerna iusticie scz ministrare iusticiam omnibus generaliter tam magnis q̄ p̄uis. tam diuitibus q̄ paupibus taz priuatis q̄ extraneis tam amicis q̄ inimicis etc.

Secūdu est p̄latorum ecclesiasticorū. in istis debet ardere lucerna diligentie. curando de aīa bus vt saluentur bonis doctrinis exemplis et sacramētis. Tertius est religiosorum. in istis debet ardere lucerna obedientie nō solū in votis essentialibus seruādi. sed etiā in ceremonijs et alijs ordinationibus bonis. Quartus est simplicium clericorum sine cura animarū. in istis debet ardere lucerna sanctimonie viuendo honeste et caste considerando officium quod habent in ore consecrandi. in manibus corpus christi tractandi. in corpore cōmunicandi. Quintus est coniugatorum. in istis debet ardere lucerna amoris et beniuolentie mutuo se diligentes et proles nutriendes s̄m dei voluntatem. Sextus est continentium viduorum et viduarum. in istis debet ardere lucerna penitentie. quia tales sine p̄iudicio p̄tis possunt opa facere penitentialia. sec⁹ de coniugatis. Septimus est virginū in quo debet ardere lucerna abstinentie ciborū et deliciarum corporalium. quia sic conseruat̄ virginitas In his septem statibus stat̄ tota christianitas q̄ sunt septem candelabra luceant in conspectu di Apocal. j. Et in medio septem candelabrorū aureorū simile filio hominis. scz christum qui est in medio istorum septem statuum. Ratio quia dicit̄ philosophus q̄ medium p̄cipat naturam extremorum vt patet. Si essetis in medio int̄ ignē et niuem etc. Sic christus fuit in medio quia participauit cum septem predictis statibus. Cū dominis temporalibus qui habent prouidere multis personis. sic et christus rex regum et dominus dominantium. Apocal. xix. prouidit in deserto vltra quinqs milibus p̄sonis. Item cum prelati ecclesiasticis quādo in die generis sancta in pontificalibus dixit missam cum indumētis rubeis. Mitra eius fuit corona spinea. Anuli clauis. sandalia pedum clauis. Diaconus fuit latro dexter. subdiaconus latro sinister. Accoliti virgo Maria et Iohānes euangelista. Ad heb. xix. Christus existens pontifex futurorū bonorū etc. vbi septem vicibus cantauit. Tertio p̄cipauit cum religiosis. quia nunq̄ voluit habere aliquod p̄rium. Matth. viij. Filius hominis non habet vbi caput suum reclinet. Quarto cū clericis simplicibus dicēdo missam submitte in die iouis scā in cenaculo. Dauid. Tu es sacerdos in eternum s̄m ordinē melchisedech. ps. cix. et ad heb. viij. Contestor em̄. inquit aplūs. qm̄ tu es sacerdos in eternū s̄m ordi. mel. Quinto cum cōiugatis quia eius sponsa est ecclesia Iob. iij. Qui habet sponsam sponsus est. Ideo Dauid. Ipse tanq̄ sponsus p̄cedens de thalamo suo. Sexto cum viduis seu continentibus. s. in triduo passionis quādo p̄didit sponsam. id est. ecclesiam vel societatem apostolicā p̄ incredulitatem christianorū Septimo cum virginibus. quia fuit sanctus in-

nocens impollutus segregatus a peccatoribus. ad heb. vij. Ecce quō p̄cipauit cum om̄ib⁹ inueniendo q̄ venerat ad saluandū om̄es. Unus ē mediator dei ⁊ hominū. homo christus iesus q̄ dedit redemptionē semetipsum p̄ om̄ib⁹. j. ad Timoth. ij. ¶ Nota vestitū podere. id est. camiſia que est vestis ampla alba longa ⁊ lata ⁊ significat humanitatē longam ⁊ latā a capite vsq; ad pedes. Et Ezech. concordat cū Johāne di. Vir quoq; vn⁹. s. iesus christus in medio eorum vestitus erat lineis. Ezech. ix. Ecce quō in primo suo aduentu fuit mollibus vestitus Zona aurea scz charitate p̄cinctus. quia quicquid fecit erga nos totū fecit amore ⁊ dilectione. Sed si volumus loqui de sc̄do aduentu ei⁹. s. qñ veniet p̄ retributionē iudicialē ⁊c. nō veniet mollibus vestitus. sed duris ⁊ ferreis induet. **A**utoritas Accipiet armaturā zelus illi⁹ ad vltionē inimicorū. Induet p̄ torace iusticiā ⁊ accipiet p̄ galea iudicium certū. Sumet scutū inexpugnabile equitatem. acuet aut̄ diram irā in lanceā ⁊ pugnabit cū illo orbis terrarū contra insensatos ⁊c. Sapient. v. ¶ Nota p̄ torace. scz toracem de iusticia rigoroſa. Quia tunc quicumq; peccator peteret veniam ⁊ misericordiam flendo nō obtinebit nisi rigorem iusticie. quia induit iusticia vt lorica ⁊ galea salutis in capite eius. Esa. lix. Sequit̄ Sapient. v. Accipiet p̄ galea iudicium certū. **N**odo nō videtur habere iudiciū cū tot peccata fiant in muundo tam publice q̄ secrete que nō puniunt̄. Sztunc in iudicio de om̄ibus peccatis faciet iudicium rectum dicendo cuiuslibet peccatori tu fecisti hoc **D**ñe ⁊ vos vidisti ⁊c. Sed modo videt̄ surd⁹ nō audiendo blasphemias ⁊c. Et cecus nō vidēdo peccata que fiūt. sed tūc faciet iudiciū ⁊ iusticiā in terra. **I**here. xxij. Tunc sumet scutū inexpugnabile equitatem. **I**lla equitas que dicit̄ scutū ira erit tunc inexpugnabil. qz si x̄go maria ⁊ omnes sancti patriarche ⁊ pphete tunc orarēt pro vno peccatore nihil obtinerēt. secus modo quia minor sanct⁹ paradisi obtineret. Et zelus ⁊ furor viri. id est. x̄pi nō parceret in die vindicte. s. iudicij. nec acquiesceret cuiusq; p̄cibus nec suscipiet p̄ redemptione dona plurima. **P**rouerb. vj. Qm̄ si tunc omnes pphete patriarche ⁊c. offerrent x̄po omnes misericordias quas fecerūt p̄ aliquo auaro nihil obtinerent. **N**ec pphete si offerret omnes deuotiones eorū p̄ aliquo in deuoto. **N**ec apli oēs charitates p̄ aliquo inuido. **N**ec martyres eorū patientiā p̄ aliquo iracundo. **N**ec p̄fessores suā penitentiā p̄ aliquo impenitēte. **N**ec x̄gines suā puritatem p̄ aliquo luxurioso nihil obtinerent. quia nō suscipiet p̄ redemptione dona plurima. Et in manu accipiet lanceā acutissimā dure sentētie ⁊ irreuocabilis. qñ dicit̄ ore suo malis **D**ilcedite a me maledicti ⁊c. **M**at. xxv. **N**odo faciamus cōclusionē huc p̄ti. In hebdoma

da p̄terita vidistis christū vestitū aspis ⁊ duris vestibus. quia euāgelij illius dñice loquit̄ d̄ iudicio finali ⁊ rigoroso. sed in dñica currēte. **E**xistis videre christū mollibus vestitū. quia euāgelij loquit̄ de ei⁹ p̄mo aduentu. p̄pter h̄ dicit̄ euāgelij thema. **E**xistis videre hoīem mollibus vestitū. **Q**rtum ad secundū thema est declarandum tropologice seu moralit̄. ⁊ hoc fit quādo facta vel dicta exponunt̄ de his que tenemur facere. **C**ū ergo dicit̄. **E**xistis videre ⁊c. loquit̄ sanctis angelis vestris custodib⁹ in rephensione p̄sonarum. vanarū pomposarū. d. angelis. **E**xistis videre hoīem mollibus vestitū que ego in p̄ncipio indui tunicis pelliceis p̄ necessitate. **G**en. iij. tam modo indui mollibus ⁊ p̄ciosis p̄ vanitate vel ad vanitatē hoc ē multū rephensibile triplici ratione.

Prima p̄ fatuitatem.

Secūda p̄ supfluitatem.

Tertia p̄ iniquitatem.

Qrtū ad primū rephensibilis est hō cū mollibus ⁊ p̄ciosis vestibus ex fatuitate qm̄ fatuitas ē gloriari de pulchro signo p̄ditionis seu latrocinij. vñ si latro qui ducit̄ ad furcam ⁊ nō contentaret̄ de vinculo de canapo. sed vellet h̄re vinculū de serico ⁊ de auro. de quo se appreciaret talis fatuus reputaret̄. **T**alis stulticia est inter nos quare vestis ē inuenta nōne ex p̄ditione ⁊ furto ade q̄ cōtra voluntatē dei furatus ē pomū de orto paradisi. **I**do om̄es sum⁹ filij furis ade. Et in signū hui⁹ portamus vestes. **Q**m̄ ante nudi incedebāt ⁊ sine verecundia sicut pueri parui. **A**utoritas. **E**rat vterq; nudus adam. s. ⁊ ei⁹ vxor ⁊ nō erubescabant **G**en. ij. s. cōmissio peccato sentētia fuit data. **I**n quocunq; die comederis ex eo morte morieris. **G**en. ij. **E**t fuit executā. qz cinis es ⁊ i cinerē reuerteris. Et in penā fuerunt date homini vestes q̄si vinculū latroni in signū furti de quibus nos appreciamur faciēdo vanitates ⁊ fatuitates. **C**ōtra hoc dicit̄ scriptura sacra. **I**n vestimentis ne gloriaris vnq; nec in die honoris tui. scz nuptiarū extollaris. **E**ccl. xj. **I**do rephendēdo istā fatuitatē dicit̄ christus sanctis angel. **E**xistis videre hominē ⁊c. **Q**rtū ad sc̄dm rephensibilis ē hō ex supfluitate. qm̄ iā necessitas paulatim reducta est in magnā supfluitatē. qm̄ p̄mū indumentū hoīs fuit vnū pellicū. **G**en. ij. **F**ecit deus ade ⁊ vxori sue tunicas pelliceas ⁊ induit eos. Et pellis ibat versus carnē ⁊ lana ad extra ad innuendū q̄ hō ex peccatis effect⁹ est filius bestis **D**avid. **H**ō cū in honore esset nō intellexit compat⁹ ē iumētis insipitib⁹ ⁊ filis fact⁹ ē illis. Et durauit diu q̄ hoīes sic induebant̄. Et in die me p̄uertebāt lanā ad carnē. **D**einde inceperunt pingere pelles. postmodū cogitauerūt facere tunicas de lino ad carnē. ⁊ sic cū vna veste de lino ad carnē ⁊ desup pelliceo trāsierūt p̄ magna tpa

Dominica tertia Aduentus

Deinde dixerunt: quare nō facimus vestes de lana siue corio rondendo lanaz et ipam lauando et philando. Et fecerūt pannū de lana alba vel nigra quia nōdū erant tinctorēs. Deinde dixerūt quare nō dam⁹ colores. Tūc inceperūt tinctorēs Deinde sartores. et psonē paupes statim voluerunt facere sicut diuites. Prop⁹ qd diuites fecerunt sibi vestes de serico. s. tpe regis Saulis Sz idem voluerūt facere paupes. Prop⁹ qd diuites fecerunt sibi vestes de panno aureo et c. Deinde fecerunt subducturas et idē paupes. sz modo nō possunt inuenire differētiā in materia. ideo faciunt differētiā in forma. s. longas manicas et c. Non opus ē follo suspendere cymbala collo. Idem in foderaturis. **D**ixerūt mulieres et nos nihil faciem⁹. **N**ota hic cōtra supfluitatem manicarū et caudarū intm q sartores iaz nesciunt quid faciāt. **E**t qd dicitis deo de illis excessibus et supfluitatibus. vultis cognoscere qd peccatū est. sicut cibus et potus sunt data p tyriaca ppter necessitatē cōtra quattuor qualitates contrarias in nobis. sed gulosi faciunt de cibo et potu venenū quo moriunt citi⁹ ex superfluitate. Idem de vestib⁹ inuētis p necessitate p quibus supbi vani et pomposi habent facere rapinā. vsuras. furta et c. **I**do apls. habētes alimēta et qbus tegamur his contēti sumus. s. Timoth. vi. **N**ota alimenta nō dicit delectamēta. Et qbus tegamur nō dicit quib⁹ ornemur. his contenti sum⁹. **I**deo dicit xpus sanctis angelis. **E**xistis videre hominē et. **Q**uātū ad tertiu rephensibilis est homo ex iniquitate. tot sunt em excessus supfluitates et varietates et tot vanitates mulierum q viri ad suplundū eis habēt facere vsuras. rapinas. falsas sentētiās. calūnias. furta. et hmoi. **I**deo dicit Amos. vii. **A**udite b q cōterit pauperem et deficere facitis egenos terre. di. **Q**uando trāsibit messis et venūdabimus merces et substantiā et apiemus frumēta et iminuam⁹ mēsurā. et c. **I**urauit dñs si oblitus fuero omnia opa eozū et c. **E**cce qd fuit ostēsum beato iobi de quadā ciuitate vana et pomposa que ex illis vanitatibus debuit destrui. de q dicit Job. **E**cce vana ciuitas illa magna que amicta erat bysso purpura et cocco et deaurata est auro et lapide p̄cioso et margaritis qm vna hora destitute sunt tante diuine. **A**poc. xviii. **N**ota primū ve qstū ad damnationem ase et scdm ve qstū ad damnationē corpis **E**cce qui mollib⁹ vestiunt in domib⁹ regū sunt. id ē. in habitationib⁹ demonū s̄m bylariū. **E**cce quare dicit xps. **E**xistis videre et c. **Q**uātū ad tertiu anagoice ab ana quod est sursum et gōge ductio quasi sursum ductio. qm dictū vel sc̄m exponit de his que debemus sperare. **C**ū ḡ dic̄ thema. **E**xistis videre. loquit̄ christus aiab⁹ sanctis de b mūdo egrediētib⁹ di. eis. **E**xistis videre hoīem. i. xpm mollib⁹ vestitū. **I**mpenitētib⁹ est

asperis et durissimis indumentis vestit⁹. s. rigoris et iusticie. **S**ed animab⁹ penitētib⁹ sc̄is et iustis ē mollis et dulcis qd dicit. **E**xistis videre et c. **G**loria libani data ē ei decor carmeli et zaron. **E**saie xxxv. **N**ota tres cōditiones psonarū que habēt gloriā paradisi et nō plures. **P**rima est innocētum quib⁹ dat̄ gloria libani. s. candoris baptis/malis. **S**ecunda est obedientiū quib⁹ dat̄ decor carmeli. s. delicat⁹ vel mollis quia obediētes habent cōscientiā delicatam vel mollē ad obediendum cito pceptis dñi. **T**ertia ē penitentiū quibus dat̄ gloria in zaron. i. pncipat⁹ meritis. qz penitentes plorat peccata sua. **D**e his dicit **E**sa. xxxiii. **R**egē in decore suo videbūt. **E**cce qre dic̄ thema. **E**xistis videre hoīem.

Item de eodem. **S**ermo sextus.

Existis videre pphetam et plusq̄ pphetā. **M**atth. xj **I**psius sermo fundabit̄ in intellectu allegorico ppter hoc declarare oportet differētiā inter pphetā et plusq̄ pphetā. **P**ropheta est ille qui ex diuina reuelatione seu sp̄ia li illuminatione reuelat futura vel p̄terita occulta et secreta. hoc etiam dicit̄ vulgariter. sicut patet de muliere samaritana cui dixit xpus omnia q fecerat que dixit christo. dñe vt video ppheta es tu. **J**oh. iiii. **S**z plusq̄ ppheta est ille q futurum secretū qd reuelat ore ostēdit ad oculū ope **S**icut iohes baptista qui fuit ppheta qm dixit post me veniet cui⁹ non sum dignus calciamēta portare. **M**at. iij. **S**ed plusq̄ ppheta qm ipsuz ostēdit digito dicēs. **E**cce agn⁹ dei ecce q tollit. **J**oh. j. et c. **G**lo. **J**ohes ppheta et plusq̄ ppheta ē. quia quod ore dixerat digito ostēdebat. **A**d ppositū inuenio q inter omēs psonas mundi que maiora secreta fidei catholice dixit et reuelauit. fuit iesus xpus dñs noster. et sicut ore dixit et reuelauit in hoc mundo. ita ope clare ostēdit in alio. ideo bene pōt dici ppheta et plusq̄ ppheta. **I**do vobis qui existis de domib⁹ vestris ad vidēdū christū in missa sacramentaliter et in p̄dicatiōe mōmentaliter. dico ego. **E**xistis videre pphetam et plusq̄ pphetā. **S**ecreta aut̄ fidei que hic ppheta dñs iesus xps nob dixit et reuelauit ore p̄prio in hoc mūdo sunt multa. sed solū loquar de trib⁹ modis. s. **S**aluatione celestiali. **D**e damnatione infernali. **D**e afflictione purgatoriali. **Q**uātum ad p̄mū secretū qd xpus nobis reuelauit ē d saluatione celestiali. qz nunq̄ nec moyses. nec aliq̄ ppheta manifestauit nec reuelauit q bonis opibus possit haberi gloria celestis imo dic̄ **D**auid ppha. **C**elū celi dño trā aut̄ dedit filiis hoīm. celū celi. i. gloria. s. venit xps ppha q nob reuelauit et p̄misit nō bona t̄palia. vt moyses. imo dic̄ vt d̄spiciam⁹. s. p̄misit saluationē celestē di. **Q**ui fecerit volūtate p̄ris mei q i celis ē ip̄e intrabit in

regnum celorum. **Mat. viij.** Ecce hic propheta & magno secreto. quia nunquam ante per aliquem fuit reuelatum. **Moraliter.** nota quomodo totum ius habendi gloriam fundat in obedientia tibi qui facit voluntatem. non ergo illa gloria potest haberi iure dominij vel prelatiois. nec scientia nec pompa. nec genere. nec pulchritudine. nec fortitudine. **Hic** practice quam moris aliquid magnus dominus in hoc mundo qui fuit deo inobediens qui magis voluit regi et gubernari propriis inclinationibus quam diuinis ordinationibus proprio sensu quam dei mandato. quam venit ad portam paradisi pulsans et dicens. domine domine apertis nobis. etc. allegando **Ruditer** Christus Amen dico vobis nescio vos. scilicet scientia approbationis. **Idem** de prelatibus magnis doctoribus et de omnibus inobediens qui non gubernarunt se secundum dei voluntatem. sed per suam sensualitatem et vanitatem. **Idem** de mulieribus in corpore pulchris sed in anima turpissimis. omnes tales Christus remittit ad infernum. sicut enim per inobedientiam amissimus paradysum ita per obedientiam oportet nos ipsum obtinere. **Idem** petimus in oratione dominicali. fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. sed Christus est plusquam propheta in alio mundo quam ope ostendit bonis ea que hic promisit verbo. quam enim bona persona moris et obediens et aia pulsant ad portam paradisi et allegat quomodo fuit hic in domino seu prelatione et vixit secundum dei ordinationem seruando precepta. tunc Christus facie leta dicit. Euge serue bone et fidelis. quia super pauca fuisti fidelis supra multa te constituam intra in gaudium domini tui. **Mat. xxv.** Nota euge interfectio est leticie. serue bone et fidelis ubi ostendit ex amen quod fit in iudicio quod est de duobus. scilicet de bonis opibus. ideo dicit euge serue bone. sed modicum est facere bona opera nisi fuerit intentione recta. ideo dicit fidelis. regalia que deo sibi retinuit de bonis opibus sunt quod fiant amore sui et ad utilitatem tuam. tecum diuisit per medium. **Aueas** ergo tu ne ipsum defraudes quod bona opera si facias amore alterius. scilicet vane glorie vel laudis vel honoris vel familiaritatis etc. sed solum amore sui ut laudetur et ametur. talis est fidelis. **Ecce** quare dicit. Euge serue bone ex opibus materialiter. et fidelis. scilicet formaliter. **Nota** quia super pauca fuisti fidelis. ad ostendendum quod licet bona opera et intentio sint necessaria ad saluationem tamen magis requiritur intentio recta. **Idem** dicit super pauca fuisti fidelis. opera autem bona si intentione mala sunt facta nihil valent. videtur quod deus in examine animarum teneat modum ad leuote que volens probare filios suos extrahit de nido et illis qui recte respiciunt rotam solis puidetur tanquam filijs alios autem proijcit tanquam non suos. **Hic** recte facit dominus deus qui extrahit nos de nido huius mundi per mortem corporalem et si recte respexeris soles iusticie in bonis opibus. scilicet habendo intentionem rectam bene stas. deo puidetur tibi de gloria. **Si** autem per oppositum habuisti intentionem sinistram. scilicet per hypocrisis etc. proijcit in inferno. **Ecce** quare dicit. quia

super pauca fuisti fidelis. **Cum** ergo dicit thema sanctis animabus. Existis videre prophetam. **Ruditer.** etiam plusquam prophetam. **Nota** ad secundum secretum. scilicet de damnatione infernali. secretum autem damnationis fuit ita occultum antiquitatem quod iudei adhuc ipsam non credunt imo super illud **Job. xxi.** Ducunt in bonis dies suos et in puncto ad inferna descendunt. **Hic** iudei ad inferna descendunt. id est ad fossam. **Sed** venit Christus qui tanquam propheta hoc reuelans dicit. **Dico** vobis quod si penitentiam non habueritis omnes simul peribitis **Luc. xiiij.** **Nota** simul aliquid refert. **Dicit** historia de quadam parte ciuitatis hierusalim que vocabatur siloa ubi cecidit turris alta que oppressit. xviii hoies. **De** hoc loquens Christus cum aliquibus dicit. **Dico** vobis si penitentiam non habueritis omnes simul. sicut illi. xviii. hoies peribitis. **Nota** sunt hic tria. **Primo** quid est siloa. **Secundo** que est turris illa. **Tertio** qui sunt illi. xviii. hoies oppressi. **Nota** quod siloa id est est quod missus est. **Iste** est Christus de quo dicit **Jacob** patriarcha. **Non** auferet sceptrum de iuda neque dux de femore eius donec veniat qui mittendus est etc. **Gen. xlix.** **Ecce** hic siloa que interpretatur missus est. id est. **Job. iij.** **In** hoc apparuit charitas dei in nobis quam filium suum unigenitum misit deus in mundum ut viuamus per eum. **Turris** altissima est Christi iusticia que altissima est. quia non est ibi appellatio ad maiorem. et fortis sententia est irreuocabilis. de hac turre **Autoritas.** **Masus** tuus sicut turris libani que respicit contra damascum. **Lan. vij.** **Masus** est iusticia domini rigorosa. quia sicut homo furibundus naso respirat furibunde. **Quiescite** ab homine cuius spiritus est naribus eius. quia excelsus reputatus est ipse. **Isa. li.** **Sicut** turris libani. id est. cadoreis clara quia in hoc mundo iusticia dei non est nobis clara et manifesta. que respicit contra damascum. scilicet sanguine lauatum. **Ecce** Christianus sanguine Christi lauat in baptismo. hic est qui venit per aquam et sanguinem. **Jesus** Christus non in aqua solum sed per aquam et sanguinem. **Jo. i.** **contra** Damascum. id est. Christianum. quare maiorem rigorem iusticie ostendit Christus contra malum Christianum quam contra iudeum vel agarenum. **Ruditer** propter maiores gratias quas a Christo recepit. **Nota.** xviii. homines significant. xviii. peccata. secundum enim quantum sunt peccata computantur peccatores. peccata autem capitalia sunt septem. et transgressores preceptorum sunt. x. que faciunt. xviii peccata. sed ex his non damnatur homo. imo ad hoc quod homo damnetur necessarium est. xviii. peccata quod est finalis impenitentia. **Tunc** enim turris diuine iusticie cadit super xviii. et opprimit in inferno. **Ecce** quare dicit Christus dico vobis etc. hoc dicit. **Nota** ostendit se prophetam. sed est plusquam propheta in alio mundo quam ope dat Christianis malis quod hic promisit. **Nota** quod de facto dat eis damnationem infernalem. **Nota** ubi gratia. quam moris malus religiosus qui non curauit seruare regulam nec vota etc. **Idem** de malo clerico. id est de malo laico. de quo dicit textus euangelij. **Cum** intrauerit paterfamilias et clauerit ostium incipientis foris stare et pul-

Dominica tertia Aduetus

fare ostium dicentes. dñe dñe api nobis. Rñdens dicit vobis. nescio vos vnde sitis. rñ. Tunc incipientis dicere. Manducauim⁹ corā te r bibim⁹ r in plateis nostris docuisti. Et dicit vobis nescio vos vnde sitis. discedite a me omnes oparsi iniquitatis. Ibi erit fletus r stridor dentium **Lu. xiiij.** Si g̃ diceret animabus damnatis. Existi videre pphetā. rñdent. etiaz plusq̃ pphetā. Quā tum ad tertiū secretum de afflictione purgatoria li hoc secretū fuit antiquit⁹ ita occultū q̃ intellectus humanus nō poterat concipere quod in alio mūdo de⁹ daret temp⁹ r locū ad cōplendum penitentia de peccatis venialib⁹ r de penitentijs mortalium peccatorū nō completis. sed venit xp̃us qui hoc secretū reuelauit. di. Ego sum vitis vera r pater meus agricola ē. r om̃em palmitem in me nō ferentē fructus tollet eum. r oem qui fert fructū purgabit eum vt fructū plus afferat. **Jo. han. xv.** Nota ego sum vitis vera. nos sum⁹ palmites qui p verā fidem manemus in vite. de quibus dicit. Om̃em palmitē in me nō ferentem fructum. s. bonorū operū. virtutū r meritorū. tollet eum. id est. excidet r in ignē scz in inf. rñū mittet. Et om̃em qui fert fructū purgabit eus. r nunq̃ tam boni q̃ mediocres transibim⁹ p purgatorium. dico q̃ sic. Sed est duplex purgatoriu. s. voluntariū. r illud ē in hoc mūdo r violentū i alio r nunq̃ fuit aliq̃s nec erit saluus in paradiso q̃n transuerit p aliq̃d istorū. nisi xp̃us r virgo maria. ideo dicit. purgabit eum vt fructū plus afferat. quia sicut hic fecit fructum gr̃e ibi faciet fructum glorie. sed ostēdit se christus plusq̃ pphetam in alio mūdo q̃n moziunf p̃sone in gr̃a dei. sed nō cōpleuerunt hic penitentia. r venient coram christo ad iudiciū r inde mittunt ad purgatorium. vbi portant p angelum bonū. Dic pra / ctice quō christus dicit angelo. porta istū ad purgatorium r stet ibi p tm̃ temp⁹. Dic quō angel⁹ mittet ip̃m in purgatoriu. **Autoritas.** In igne p̃bat aurū r argentū. hoies vō receptibiles in camino humiliationis. **Eccl. ij.** Si querat ab eis. Existis videre pphetam. rñdent etiā r plusq̃ pphetam. Scdm̃ h̃ dicere possum⁹ de dño ñro iesu christo. ppheta magnus surrexit in nobis Et quia de⁹ visitauit plebē suā. **Lu. vij.** Deo gr̃as

Sermo septimus

Alce mitto angelum meū ante faciē tuā. **Mat. xj.** verbum ppositū pōt declarari quadru / pliciter siue quattuor modis iux̃ q̃ttuor intellectus sacre scripture. **Prim⁹** erit sm̃ intellectū historicū seu l̃ralem. **Scds** erit sm̃ intellectum allegoricum seu figurale. **Terti⁹** iuxta intellectū tropologicū seu morale. **Quartus** sm̃ intellectum anagoicū seu supnaturalem. **Quantū** ad p̃mū iuxta intellectū historicū seu l̃ralem ē

vb̃um dei patris ad xp̃m eius filium loquēt. de sua bñdicta incarnatione qua christus venit pro redemptione humani generis. r de suo p̃curfore dicit deus pater filio. Ecce mitto angelū ad l̃raz loquit de ioh̃e baptista quia angelus grece idē est q̃ missus latine. sicut rex ventur⁹ ciuitati p̃mittit nunciū ad p̃parandū sic r deus. **Jo** sequitur. Qui p̃parabit viā tuā ante te. Pro cui⁹ fundamento sciendum q̃ regula ē generalis diuine p̃uidētie quā fuauit a p̃ncipio mūdi vsq̃ ad finem. q̃ q̃n aliqua magna imutatio vel innouatio debet in hoc mūdo fieri sp̃ deus p̃mittit aliquez vt gentes se p̃parent. Verbi gr̃a. **De⁹** ordinauit magnā mutationē r innouationē in h̃ mūdo. scz vt totus mundus lauares r mūdare a peccatis hominuz r renouares aquis diluuii p̃pter qd̃ p̃misit amicū suum **Noe** qui p̃dicauit centum annis vt gentes se p̃parent p penitentiam que erat quingentorum annorū q̃n incepit p̃dicare r deridebant r trufabant de ipso intm̃ q̃ infra cētuz annos nō poterat cōuertere nisi septē p̃sonas. s. vxorem suam r tres filios r tres vxores filioruz r venit diluuiū r pdidit om̃es quotq̃t erāt i mūdo. **Gen. vj. r vij.** Scdo patet hoc idem quādo deus voluit innouare terrā egypti. r liberare fili os israel r destruere egyptios. sed ante p̃misit filium suum r **Moysem** pphetam vt auisaret regem **Pharaonē** r egyptios q̃ p̃dicauit ibi r multa miracula fecit. sed nullum egyptium cōuertit imo fuerunt om̃es in mari submersi. vt p̃t̃ **Exodi. xiiij.** Tertio patet idem q̃n deus voluit elice / re decem tribus de terra p̃missionis p̃pter peccata eorū. Sed añ p̃misit **Amos** pphetam vt hoc eis nūciaret r p̃dicaret rñ. Quarto p̃t̃ hoc idē q̃n deus voluit destruere terrā p̃missionis et ca p̃tuare duas trib⁹ que remanserāt. s. trib⁹ iuda r beniamin. Sed añ p̃misit eis **Hieremiā** pphetā volens seruare regulā sue p̃uidētie. Quinto patet hoc idem q̃n deus ordinauit destruere maiorem ciuitatē mūdi scz **Babyloniē** p̃pter peccata eorum sed ante p̃misit **Jonam Naum** pphetas vt p̃dicarent eis vt se p̃pararet **Jone. j. ij. r. iij.** Sexto patet q̃n voluit renouare r mutare totū mū dum p aduentū messie sciens q̃ multi de iudeis nō crederent in eum p̃pter qd̃ essent disp̃gendi p mundū. sed ante p̃misit **Iohannē baptista** q̃ nūciauit aduentum xp̃i p mūdi redemptioē r iude orum destructionē dicēs Jam em̃ securis ad radicem arboris posita **Mat. iij.** Antiquit⁹ securis fuit posita solum ad ramos. sed nunc ad radicem. ideo ad totalē iudeorū destructionē. **Mo / do** aut̃ venit maior mutatio r maior inouatio q̃ nunq̃ fuit in mūdo. s. destructio r finis mūdi. s. aduentus antichristi r iudicium generale. **Jo** deus p̃misit sc̃os. s. dñicū r franciscū cū suis religiosis vt de quolibet ipsorū legif. viciniū credif p uenisse iudiciū. tunc gentes non possunt credere

Quia nunc missi dicant angeli. **A**utoritas. **Q**ui sit deus patrum ipsorum per angelum reuocare eas propter quod peccerent illis et tabernaculo suo ipsi non subfannabatur in angulis suis. **E**sdre. j. **E**cce regula et ordo diuine iusticie. quia quibus iohannes fuit a deo missus ad nunciandum christi aduentum. id est in themate dicit vel vocat ipsum angelum dei. **E**cce ego mitto te. **M**oraliter non quomodo iohannes nunciavit aduentum christi tripliciter predicando. baptizando. demonstrando. **P**ro primo dicebat. **I**pe est qui post me venturus est. qui ante me factus est cuius ego non sum dignus ut solua ei corrigiam calciamenti. **J**oh. j. **P**ro secundo dicebat. ego baptizo vos aqua. medius autem vestri stetit quem vos nescitis. **J**oh. j. **P**ro tertio dicebat demonstrando ipsum. **E**cce agnus dei. sic enim quoniam deus vult venire per gratiam in mentem alicuius ad ipsum iustificandum. **P**rimo permittit iohannem predicantem. **J**oh. i. gratia predicationis. quia singularis introitus dei in corde peccatoris est per predicationem. **I**deo permittit iohannem. id est predicatorum qui predicat exterius ad aures sed christus predicat interius in corde. **I**deo dicit **G**regorius. **I**n uauum laborat exterius lingua predicatoris. nisi assistit interius gratia saluatoris. **E**t **A**ugustinus. **I**n celo cathedra tenet qui corda hominum docet. **S**ecundo iohannes venit baptizando et hoc quoniam peccator tactus in predicatione plorat peccata sua per contritionem quam ille lachryme baptisanti lauat et purificat animam ab omnibus culpis et maculis peccatorum mortalium. **T**ertio venit iohannes demonstrando. et hoc quoniam peccator contritus de peccatis ostendit ea sacerdoti per confessionem sacramentalem. de his omnibus dicit **D**avid. **E**mittet verbum suum et liquefaciet ea flauit spiritus eius et fluat aque. qui annuntiat verbum suum iacob. ps. cxi. **N**ota emitte verbum suum. **E**cce iohannes predicans. flauit spiritus eius et fluat aque. ecce iohannes baptizans. qui annuntiat verbum suum iacob. id est confessorum denunciando sibi propositum cordis. ecce iohannes demonstrans. **Q**uod ad secundum intellectum allegoricum seu figuralem tunc thema est dei patris ad populum christianum dei. dei filio suo. **E**cce ego mitto angelum meum. quia licet sit dominus angelorum. dicit tamen angelus. quia missus a deo patre. **I**deo **E**sa. puulus natus est nobis et filius datus est nobis. **E**t factus est principatus super humerum eius et vocabitur nomen eius admirabilis consiliarius. **P**sm. lxx. inter pretes. magni consilij angelus deus fortis pater futuri seculi. **E**l. ix. **M**ittit autem coram nobis tanquam princeps et bellator fortis et valens ad plures sic legitur de **I**ulio cesare qui nunquam dixit ite sed venite. ita christus qui ad plures iuit prius coram christianis ut ipsius sequantur. **I**deo dicit deus pater. **E**cce ego mitto angelum meum ante faciem tuam loquens populo christiano ad bellandum cum inimicis scilicet demonibus et peccatis ut nobis christianis daret cor. virtutem et audaciam. **D**e huius figura legitur quod in terra promissionis habitabant septem conditiones gentium antequam illuc venisset populus israel de terra egypti scilicet amorreorum gereseorum. etheorum. pherezeorum. chananeorum. eueorum. et iebuseorum. **E**t

erant tot quod filij israel timebant illuc intrare. **S**ed dominus dixit populo israel ne timeas precedet te angelus meus qui introducet te ad amorreum etheum et pherezeum cananeum et eueum et iebuseum quos ego conteram etc. **E**ro. xxiiij. **F**igura fuit christi quoniam ante aduentum christi erant septem conditiones malarum gentium. scilicet septem demoniorum qui sunt capitanei. vij. peccatorum mortalium. **P**rimus amorreorum quorum capitaneus significabat leuiathan capitaneum superborum. **S**ecundus gereseorum qui significat mammona capitaneum auarorum. **T**ertius etheorum asmodeum capitaneum luxuriosorum. **Q**uartus pherezeorum beelzebub capitaneum inuidorum. **Q**uintus chananeorum beelzebub capitaneum gulosorum. **S**extus eueorum baalberit capitaneum iracundorum. **S**eptimus iebuseorum astaroth capitaneum accidiosorum. **N**on videamus quod faciet plures per populo christiano maxime considerata potentia demonis maxime intus quod nullus homo esset sufficiens. **I**deo deus pater misit filium suum dei. populo christiano. **E**cce mitto angelum scilicet christum qui vincet et debellabit istos capitaneos. **P**rimo debellauit et vicit leuiathan capitaneum superbie virtute humilitatis. quia nunquam fuit aliis humilior christo. **S**ecundo vicit mammona ex paupertate voluntaria quam seipsum voluit suare. **T**ertio vicit beelzebub virtute charitatis et dilectionis. quia quicquid fecit. fecit charitativae. **Q**uarto vicit asmodeum virtute puritatis et virginitatis. quanto vicit beelzebub virtute abstinentie. **S**exto vicit baalberit virtute patientie. **S**eptimo astaroth virtute diligentie. **E**cce quare deus pater dicit populo christiano. **E**cce mitto angelum etc. **I**deo non oportet nos multum plari si intrare caput bone vite et recipe arma scilicet humilitate dimittendo superbiam. **I**deo dicit christus. **I**n mundo pessura habebitis si perfidite. quia ego vici mundum. **J**oh. xvj. **Q**uod ad tertium intellectum scilicet tropologicum seu morale thema est verbum dei ad quemlibet nostrum dicens. **E**cce ego mitto angelum etc. **D**eterminatio est communis omnium sanctorum concorditer dicentium quod in celo non erunt due ciuitates hominum et angelorum sed solum una. quia omnes stabimus simul cum sanctis angelis in diuersis vicis siue plateis. id est ordinibus angelorum ut habet **M**at. xxij. et **L**uc. xx. **N**ota historiam de saduceis cum christo disputantibus de muliere septem viros habente quibus respondit christus dei. **E**rratis nescientes scripturas neque virtutem dei. **C**um enim a mortuis resurrexerint non nubent neque nubentur. sed erunt sicut angeli dei in celis. **M**at. xxij. **L**ucas dicit equales angeli erunt. **E**x ista christi responsione patet solutio duarum questionum antiquarum. **P**rima de preminetia vtrum sancti angeli premineant sanctis animabus vel e converso an sint equales. **S**ecunda de residetia vtrum angeli resideant ad dextram christi et aie ad sinistram vel e converso. **S**olutio prime patet cum dicit christus equales angelis erunt. **S**olutio secunde cum dicit. erunt sicut angeli dei. cum ergo dicit deus. **E**cce mitto angelum etc. ante faciem meam humane deus proponit angelum considerandum ut homo se disponat iuxta conditiones angelicas. **Q**uod ad modum boni pictoris proponit coram discipulo pulchrum

Dominica tertia Aduentus

exemplar imaginis ad pingendū. Si igitur volumus cum sanctis angelis habere societatem in celo oportet nos conformari eorum conditionibus hic in terris et virtutibus hic in via. propter hoc dicit nobis deus Ecce mitto angelum meum. scilicet tanquam exemplar virtutum ut ab eo recipiat exemplum. De virtutibus et conditionibus angelorum dicit David psalmus ciiij. Qui facis angelos tuos spiritus et ministros tuos ignem veritatem. ubi patent tres conditiones virtutes angelorum. Prima quod sunt spiritus ibi. Qui facis angelos tuos spiritus. Secunda quod sunt ministri ibi et ministros tuos. Tertia quod sunt ignis ibi ignem veritatem. In quo ostendit quod sancti angeli habent puritatem in se. quia spiritus. pietatem ad nos. quia ministros. charitatem ad deum. quod ignem veritatem. Etiam ad primum sancti angeli habent puritatem. quia spiritus carne et ossa non habet. Luc. xxiiij. Ideo tu luxuriose recipe exemplum ab angelo ut sis sibi similis in puritate depinge cor tuum ad non cogitandum nec ad desiderandum illam materiam luxurie et os ad non loquendum et aures ad non audiendum. oculos ad non respiciendum. et etiam ad non tangendum etc. alias nunquam eris socius angelorum in celo. quod non intrabit in ea aliquid coinquinatum aut abominationem faciens. Apoc. xxi. Secundo sancti angeli habent ad nos pietatem. quod respiciunt nos per fenestras. et quando vident nos in periculis et miseris veniunt ad defendendum nos. Angeli enim deputantur ad hominum custodiam ut dicit sanctus Thomas. 1. 2. q. cxiiij. Et primo scriptura di. xj. q. 1. secundum illud psalmus. Angelis suis deus mandavit de te ut custodiant te in omnibus viis tuis. Cuius ratio est. quia inter deum et homines media est angelica natura. modo secundum legem divine providentie et sapientie hoc est ordinatum ut inferioribus per superiora provideat. Secundum enim ordinem divine providentie in rebus omnibus inveniunt quod mobilia et variabilia per immobilia et invariabilia moventur et regulantur. sicut omnia corporalia per subas spirituales et immobiles et corpora inferiora per superiora que sunt invariabilia secundum substantiam. sed et nos ipsi regulamur circa conclusiones in quibus diversimode possumus opinari per principia que invariabiliter tenemus. Manifestus est autem quod in rebus agendis cognitio et affectus hominis multipliciter variari et deficere possunt a bono. igitur fuit necessarium quod hominibus angelis ad custodiam deputarentur per quos regularentur et moverentur ad bonum. Exequuntur enim angeli divinam providentiam circa salutem hominum adiuuando ad deferendum in finem et liberando ab his que impediunt processum in finem. Et hec executio divine providentie per angelos de hominibus vocatur custodia angelorum. Item angelus hominem custodiens secundum quod hominem cui custos deputatus est derelinquere dicitur in quantum exponit tribulationibus. vel etiam iusto dei iudicio ab aliquo peccato non retrahit. nunquam tamen ita derelinquit quantum sit aliquis effectus custodie in quantum aliquid malum prohibet. et aliquod bonum promouet. Nec obstante quod dama-

scenus dicit quod angeli cum sint hic nobiscum non sunt in celo igitur videtur quod nos derelinquerent. Quia ut dicit sanctus Thomas. 1. 2. q. cxiiij. in sol. ad tertium et si angelus custos in quantum derelinquat hominem loco non tamen derelinquit eum quantum ad effectum custodie. quod etiam dum est in celo cognoscit quod circa homines agat. Nec indiget mora temporis ad motum localem sed statim potest adesse. Idem dicit sanctus Thomas. 1. 2. q. cxiiij. ibi supra ar. iij. in sol. ad. v. ubi dicit quod quando cum aliquo agens imprimat forte impressionem remanet illa impressio in paciente per aliquod tempus etiam ad absentiam agentis ut patet in motibus violentis. Et ita dico inquit sanctus Thomas. quod ad unam actionem angelus in homine potest habere bonam dispositionem accipere quam manet in eo ad aliquod tempus. ut patet quando aliquis semel devote orat ad plures dies remanet deuotior. Et ita angelus quous non spiritus prius sit. potest tamen spiritus custodire in quantum effectus eius manet post actionem. patet igitur quod angeli sancti habent ad nos pietatem. quia respiciunt nos etiam dum sunt in celo empireo et loco distantes a nobis et quando vident nos in periculis veniunt ad nos defendendum. Nota omnes sunt administratores spiritus in ministerium missi propter eos qui hereditatem capient salutis. ad Hebr. j. Ergo recipe exemplum ab angelo. depinge in corde tuo pietatem erga pauperes. dando vel mutuando vel vendendo sine usura. non plus vendendo propter solutionis dilationem. nec minus propter denarios paratos etc. Exerce te ipsum ad pietatem. Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est. pietas autem ad omnia utilis est per missionem habes vite que nunc est et future. 1. ad Timoth. iij. Tertio sancti angeli habent charitatem in deo. quia ignem veritatem. sed sunt in amore dei in fruitione. Nota historia iudic. xiiij. de parietibus samsonis quibus apparuit angelus qui cum offerret deo sacrificium angelus saltauit in flamma. dicit textus. Cumque ascenderet flamma altaris in celum angelus domini piter in flamma ascendit iudic. xiiij. Illud altare lapideum figurabat altare christianorum quoniam non debet dici missa nisi in altari lapideo vel super aram. Iudei habebant altaria de terra vel de lapidibus impolitum. In sacrificio autem missae in quo conficitur corpus christi de quo exit flamma ignis que inflamat corda christianorum in remissionem peccatorum. Nota quid accidit hylendo de fratre bartholomeo thome secundo nostri ordinis. scilicet predicatores cui reuelavit angelus. quod omnes qui fuerunt in illa missa fuerunt absoluti a pena et a culpa. igitur exemplo angeli qui ascendit in flamma debet liberet nostrum ascendere in hoc secundo sacrificio per deuotam contemplationem. Istomodo accendit in nobis ignis ille charitatis. de quo dicit christus. Ignem veni mittere in terram et quod volo nisi ut ardeat. Luc. xij. Quatuor ad quartum intellectum. scilicet anagogicum seu supernaturalem. tunc thema est verbum christi ad quilibet bonam vitam ex hac vita transuram. ipsam consolando dicit. Ecce mitto angelum meum etc. Magna assecuratio et consola-

Fragment of text from the adjacent page, visible on the left edge of the image.

